

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของด็กไทย
ด้วยรูปแบบ PATANA MODEL

โดย

นายพัฒนะ งามสูงเนิน
ศึกษานิการจังหวัดปทุมธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิการ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 61
ประจำปีการศึกษ พุทธศักราช 2561-2562

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย นายพัฒนะ งามสูงเนิน **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** 61

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model 2) เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย โดยใช้รูปแบบ PATANA Model 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 103 คน 2) คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 103 คน และ 3) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการประเมินคุณภาพ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และ 4) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการ ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.64) 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.64) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) 3) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) 4) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.64) 5) สรุปรวมทั้ง 4 ด้าน ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้

ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปรวมทั้ง 4 ด้านมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.63) และมีความพึงพอใจสรุปรวมทั้ง 4 ด้านระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรทำการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model กับโรงเรียนประถมศึกษาอื่นที่มีบริบทและสภาพแวดล้อมที่ต่างกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2) ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model กับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดอื่นในจังหวัดปทุมธานี และ 3) การนำรูปแบบ PATANA Model ในการพัฒนาคุณภาพงานหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ และศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบ PATANA Model ไปใช้

Abstract

Title The development of the literacy effectiveness of Thai children
by PATANA Model

Field Social – Psychology

Name Dr. Patthana Ngamsoongnoen **Course** NDC. **Class** 61

The objectives of this study were 1) To study the development of the literacy effectiveness of Thai children with PATANA Model 2) To analyze the development of literacy effectiveness of Thai children using PATANA Model 3) Give sample recommendations on how to improve the literacy effectiveness in reading and writing of Thai children with the PATANA Model format. The group used in this study consist of 1) Classroom administration under the Pathumthani Primary Educational Service Area Office, Area 1 has the number of 103 persons. 2) The School Board Schools under the Office of Pathumthani Primary Education from Area 1 has 103 persons. And 3) Teachers of Thai language learning strands for Grade 1 schools under the Office of Pathumthani Primary Educational Service Area 1 has 103 persons. The instrument used in the study has a rating scale of 5 and it has only 4 quality assessment. Example; 1) The aspect of Management 2) Learning management 3) Participation of the group that is related to the said work, And to involved to the 4) Activities for reading promotion and analyzing using a computer program called “SPSS program”.

The research found that 1) Managing the quality level towards the development of literacy effectiveness of Thai children “PATANA Model” has the highest level of quality ($\bar{X} = 4.52$, SD = 0.62) and the highest satisfaction level is ($\bar{X} = 4.50$, SD = 0.64) 2) Learning management The quality level towards the development of literacy of Thai children with PATANA Model has the highest level quality of ($\bar{X} = 4.54$, SD = 0.64) and the highest level of satisfaction is ($\bar{X} = 4.53$, SD = 0.66 3) Participation of related parties, The level of quality towards the development of literacy of Thai children with PATANA Model has the highest level quality of ($\bar{X} = 4.56$, SD = 0.62) and the highest level of satisfaction is ($\bar{X} = 4.56$, SD = 0.62 4) Activities for

reading promotion The level of quality towards the development of literacy of Thai children with PATANA Model has the highest level quality of ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.63$) and the highest level of satisfaction is ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.64$) 5) The summary of the 4 aspects of quality level in the development of the literacy effectiveness of Thai children with PATANA Model format, including 4 aspects, with the highest quality of ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.63$) The satisfaction of the highest level is ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.64$).

Suggestions for further research 1) We should study the development of the literacy effectiveness of Thai children with PATANA Model and other primary schools with different contexts and environments with schools under the Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1 2) Should study and compare the effectiveness of Thai literacy in the form of PATANA Model with other primary schools in Pathumthani Province 3) the introduction of PATANA Model in the development of work quality or learning activities in other and study the effect of using PATANA Model format.

คำนำ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย โดยใช้รูปแบบ PATANA Model และเพื่อให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 309 คน โดยการประเมินคุณภาพ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า สรุปรวมทั้ง 4 ด้าน ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปรวมทั้ง 4 ด้านมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.63) และมีความพึงพอใจสรุปรวมทั้ง 4 ด้านระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64)

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารและครูผู้สอน

(นายพัฒนะ งามสูงเนิน)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากท่าน พลโท ภาณุ ศิลป์ กลั่นเสนาะ น.อ.ปัญญา ศรีสิงห์ และน.อ.หญิง ปิยฉัตร ไชยนต์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณนายสนิท แย้มเกษร รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และคำติชมในการเสนองานวิจัย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้ และทีมงานศึกษานิเทศก์ นำโดยนายบุญเลิศ ยิ้มยิ้ม อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา นางสุรัสวดี จันทรกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ นางณัฐนันท์ หอมชื่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ และนางบุญญาภา ปานลักษณ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือเรื่องข้อมูล และปรับแต่งงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดาของข้าพเจ้าที่เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอน ขอขอบพระคุณคุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้ามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หากผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ขออุทิศให้บิดา และครูอาจารย์ที่ล่วงลับไปแล้วทุกท่าน

(นายพัฒนะ งามสูงเนิน)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 61

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
คำนำ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
คำจำกัดความ	8
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สาระสำคัญของการอ่านและการเขียน	9
ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	15
นโยบายและแนวทางส่งเสริมการอ่าน	17
การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model	29
สาระสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจ	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
กรอบแนวคิดในการศึกษา	54
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	59
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผล	60
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	85
สรุป	85
ข้อเสนอแนะ	95
ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	95
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	102
ผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	103
ผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ PATANA Model	104
ผนวก ค แบบประเมินการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่าน ออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model	105
ผนวก ง ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินประสิทธิผล ด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model	115
ผนวก จ ผลการวิเคราะห์การอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้วยรูปแบบ PATANA Model	121
ประวัติย่อผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4 - 1 แสดงประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model ตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ	60
4 - 2 แสดงประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model	61
4 - 3 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเขียนได้ จากการใช้รูปแบบ PATANA Model	61
4 - 4 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออก เขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ	61
4 - 5 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออก เขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้	68
4 - 6 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	73
4 - 7 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลการอ่านออกเขียนได้ ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	78
4 - 8 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลการอ่านออกเขียนได้ ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปรวมทั้ง 4 ด้าน	81

ญ

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
1 - 1 ร้อยละของนักเรียนปกติ	3
2 - 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและเป็นภาษาราชการ แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทยมาแต่ครั้งบรรพกาล ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย และใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการ ความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งผลให้ภาษาไทยมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันสำหรับการใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเรียนรู้ในศาสตร์สาขาอื่นๆ ด้วยจึงอาจกล่าวได้ว่าถ้าผู้เรียนมีความสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียนและสื่อความหมายได้จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากสังคมโลกต้องมีการสื่อสาร การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา นโยบายการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนไทยสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอในด้านการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(2551) จึงกำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะทางภาษาไทยจึงกลายเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองคือ การอ่านออกเขียนได้ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายในภาษาไทย ซึ่งจะนำมาซึ่งความรู้และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้วยความสำคัญของภาษาไทย รัฐบาลจึงได้มีนโยบายส่งเสริมการอ่านมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้กำหนดกรอบและแนวทาง

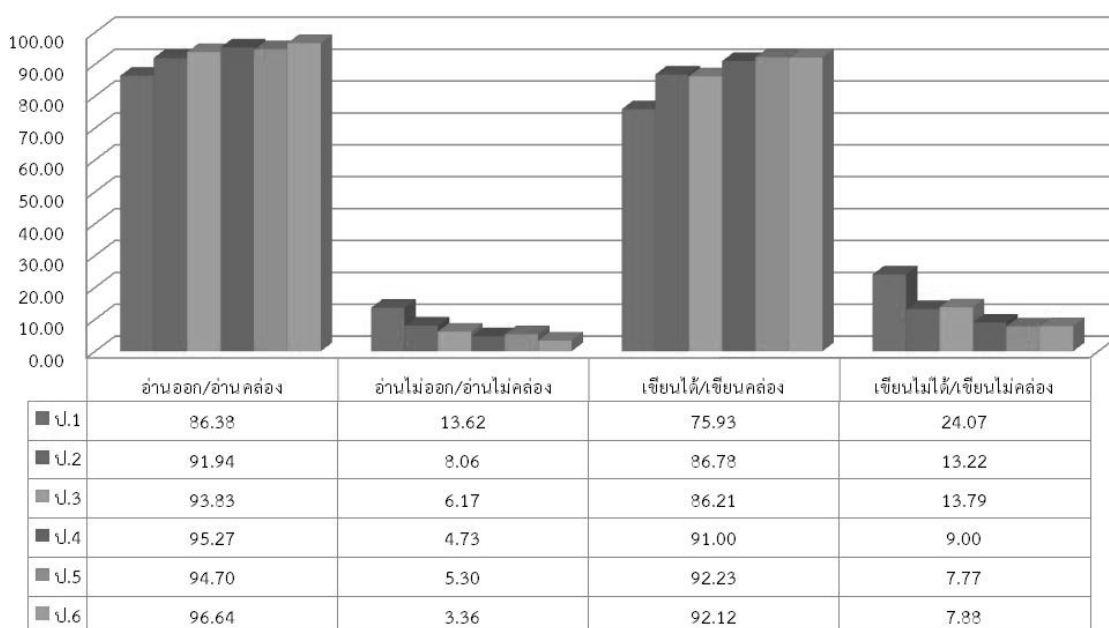
ในการพัฒนาประเทศโดยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน โดยที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เน้นพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน โดยกำหนดให้ครอบครัวปลูกฝังนิสัย ใฝ่รู้ รักการอ่าน สนับสนุนการเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจอย่างต่อเนื่อง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) แผนงานการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีสาระสำคัญคือ มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีชีวิต ทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ดึงดูดให้คนทุกช่วงวัยเกิดความสนใจเข้าไปเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมีการศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับสภาพความเปลี่ยนแปลงในอนาคตด้วย เช่น ห้องสมุดเสมือน(Virtual Library) ศูนย์ศึกษาบันเทิง(Eduainment Center) เป็นต้น การส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ผ่านบริการห้องสมุดในภูมิภาคที่ทันสมัย สร้างโอกาสให้กลุ่มเด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างมีคุณภาพ สะดวกและรวดเร็ว จัดให้มีเครือข่ายอุทยานการเรียนรู้ในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมด้วยรูปแบบที่ทันสมัยและมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 -2561) มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบและกำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และยังได้กำหนดให้ช่วงเวลา พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านอีกด้วย

ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้” และ กำหนดให้ “นักเรียนชั้น ป.1 เมื่อจบชั้น ป.1 ทุกคนต้องอ่านออกเขียนได้ และให้มีมาตรการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม” เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งในส่วนที่เป็นโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลด้านผลการอ่านออกเขียนได้ และติดตามผลการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า มีนักเรียนอ่านออก/อ่านคล่อง ครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 91.16 และ เขียนได้เขียนคล่อง คิดเป็นร้อยละ 86.52 ครั้งที่ 2 มีนักเรียนอ่านออก/อ่านคล่อง คิดเป็นร้อยละ 94.35 และเขียนได้/เขียนคล่องคิดเป็นร้อยละ 89.34 ครั้งที่ 3 มีนักเรียนอ่านออก/อ่านคล่อง คิดเป็นร้อยละ 93.13 และเขียนได้เขียนคล่อง คิดเป็นร้อยละ 87.38 เมื่อจำแนกผลการประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามระดับผลการประเมินการอ่านออก/ อ่านคล่อง เขียนได้/เขียนคล่องทั้ง 3 ครั้ง จะเห็นว่าในภาพรวมมีผลการประเมินด้านการอ่านออก/ อ่านคล่องเขียนได้/เขียนคล่องอยู่ในระดับดีเยี่ยม ยกเว้นผลการ

ประเมินด้านการอ่านออก/ อ่านคล่องเขียนได้/เขียนคล่องของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลการประเมินที่พบว่า อ่านไม่ออก/อ่านไม่คล่องร้อยละ 13.62 และเขียนไม่ได้/เขียนไม่คล่อง ร้อยละ 24.07 ซึ่งผลการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นี้ ยังอยู่ในระดับ ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับระดับชั้นอื่นๆ ตามแผนภูมิข้างล่างนี้

ร้อยละของนักเรียนปกติที่มีผลการประเมินการอ่านออก/อ่านคล่อง เขียนได้/เขียนคล่อง ครั้งที่ 3

แผนภูมิที่ 1 - 1 ร้อยละของนักเรียนปกติที่ผลการประเมินการอ่านออก/อ่านคล่อง เขียนได้/เขียนคล่อง ครั้งที่ 3

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560

โดยที่ข้อสรุปและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ผลจากการดำเนินงานตามนโยบายฯ รวมถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปแนวทางการพัฒนาการอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีทั้งที่จบเอกภาษาไทยและไม่จบเอกภาษาไทย และยังพบว่าสภาพปัจจุบันครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขนาดเล็กครูจะสอนทุกวิชารวมถึงวิชาภาษาไทยด้วย ในขณะที่ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนภาษาไทยส่วนหนึ่งไม่จบเอกภาษาไทยอาจส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ รวมทั้งบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่ขาดแคลนครูผู้สอนที่มีภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน

เช่น งานงบประมาณ งานบุคคล งานพัสดุ งานจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น ซึ่งงานดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ของครูโดยตรง ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนโดยตรง

จากสภาพปัญหาดังกล่าวแม้ว่าโรงเรียนในสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้พยายามร่วมกันแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด แต่ในส่วนของครูผู้สอนพบว่า ยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มตามศักยภาพของครูผู้สอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักเรียนโดยตรง อีกทั้งยังพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในปัจจุบันของโรงเรียนแต่ละแห่งต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เช่น ครูผู้สอน นักเรียน อาคารเรียน เป็นต้น บางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้น จำนวนนักเรียนน้อยต้องปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสม และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอน โดยที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นระดับที่มีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด โรงเรียนจึงควรมีโครงการและกิจกรรม เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ด้วยการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและชุมชนในพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดจำนวน 103 โรงเรียนมีหน้าที่หลักในการส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัดและพัฒนาการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เพื่อหาเทคนิคและวิธีการในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่อยู่ในระบบการศึกษาให้มีความสามารถอ่านออกเขียนได้ มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและเขียน เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมอง โดยตั้งเป้าหมายให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จึงทำการประเมินนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคน พบว่า ยังมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการอ่านมีผลการอ่านตั้งแต่ระดับปรับปรุงจนถึงอ่านไม่ออก จำนวน 1,139 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 และผลการเขียนตั้งแต่ระดับปรับปรุงจนถึงเขียนไม่ได้ จำนวน 596 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34 ซึ่งไม่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วต้องอ่านออกเขียนได้และมีมาตรการในการประเมินผลให้สำเร็จเป็นรูปธรรม” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัญหา การอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนยังคงเป็นปัญหาและต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข

ประกอบกับผู้วิจัยมีความตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเขียนในทุก ระดับชั้น เสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านออกเขียนได้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการอ่านและการเขียน จึงมุ่งพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วย โดยการนำหลักคิดการพัฒนางานประจำสัปดาห์ (Routine to

Research : R to R หรือ R2R) มาใช้เพื่อกำหนดเป็นรูปแบบที่เรียกว่า PATANA Model สำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยโดยใช้รูปแบบ PATANA Model
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ในครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
    - 2.1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
    - 2.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
    - 2.1.3 ผู้บริหารโรงเรียน
    - 2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

    - 2.2.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน
    - 2.2.2 ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน

2.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยในปัจจุบัน วิเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยโดยใช้รูปแบบ PATANA Model และให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ในครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การสรุปและอภิปรายผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ผลการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model
2. ได้รูปแบบ PATANA Model สำหรับการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย
3. ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model

คำจำกัดความ

รูปแบบ	หมายถึง	แบบแผนของกระบวนการในดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์ สอดคล้อง เชื่อมโยงกับหลักการสำคัญของแนวคิดและได้แสดงไว้อย่างเป็นระบบ
--------	---------	---

รูปแบบ PATANA Model

หมายถึง

แบบแผนของการดำเนินงานเพื่อพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่าน ออกเสียงที่พัฒนาจากหลักการของแนวคิดการพัฒนางานประจำสู่ การวิจัย (Routineto Research) ประกอบด้วยหลักการด้านการ บริหารจัดการ 2 องค์ประกอบ และกระบวนการในการดำเนินงาน ประจำ 4 ขั้นตอน ดังนี้ หลักการบริหารจัดการ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม P = Participative Management และหลักการพัฒนา A = AIC : Appreciation Influence Control และกระบวนการพัฒนางาน ประจำ 4 ขั้นตอน คือ T = Training การดำเนินการฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาครูผู้สอน 4) A = Active Learning Promoting การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงลึก 5) N = National Education Test Analyzing การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และ 6) A = Action Research Enhancing การเสริมสร้างการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน

ด้านการบริหารจัดการ

หมายถึง

การกำหนดนโยบายหรือแนวทางพัฒนาผู้เรียน ด้านการอ่านออก เขียนได้ให้ความสำคัญกับการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น กำหนด แผนงาน โครงการ หรือแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียน ด้านการอ่านออกเขียนได้ ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็น ปัจจุบัน ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและ บุคลากรทางการ ศึกษาให้มีและใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในกาจัด กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและ บุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนสื่อ เทคโนโลยีในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการ ส่งเสริมการอ่านการเขียนและการจัดการเรียนรู้ และมีการ นิเทศ ภายในเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือครูผู้สอน

ด้านการจัดการเรียนรู้

หมายถึง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรม และวิธีสอนที่หลากหลาย และเน้นทักษะการอ่านการเขียน มีการบูรณาการ การอ่านและการเขียนในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัด ประเมินผลและการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

หมายถึง การสร้างความร่วมมือกับบุคลากรทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อดำเนินการส่งเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนงาน/โครงการ การจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน การระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมจัดการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือจากผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน เรื่อง การบ้าน การอ่าน การเขียน

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

หมายถึง การกำหนดแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้เรียนอย่างหลากหลาย หลาก ต่อเนื่อง มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน การสร้างแรงจูงใจ ชี้นำ และสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การใช้ห้องสมุดเพื่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน

การอ่านออกเขียนได้ หมายถึง ความสามารถในการอ่านและเขียนคำ คำคล้องจอง ข้อความ หรือประโยคสั้นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำและคำที่มีอักษรนำ

ประสิทธิผล หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านออกเขียนได้ที่เป็นผลจากการบริหารจัดการและดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนางานของรูปแบบ PATANA Model

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. สาระสำคัญของการอ่านและการเขียน
2. ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
3. นโยบายและแนวทางส่งเสริมการอ่าน
4. การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model
5. สาระสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดของการวิจัย

สาระสำคัญของการอ่านและการเขียน

1. สาระสำคัญของการเขียน

1.1. ความหมายของการอ่าน

การศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการการอ่าน พบว่า มีทั้งนักการศึกษา และหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ในลักษณะที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ให้ความหมายของการอ่าน คือ ความสามารถในการแปลความหมายจากตัวอักษรเพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาข้อความ ที่อ่าน เพื่อให้สามารถเลือกใช้ความหมายได้เหมาะสมที่สุด ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเนื้อความที่อ่าน และเจตนาอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและ ความรู้ทางภาษาของผู้อ่าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ระบุถึงความหมายของการอ่าน ไว้ว่าการอ่าน เป็นการออกเสียงตามตัวหนังสือ หรือการเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจ การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ต้องอาศัยกลไกการเรียนรู้ และสมองตีความ และเรียบเรียงข้อมูล ที่อ่านให้กลายเป็นความรู้ ความจำ ความชำนาญการ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ที่ได้จากการอ่าน

จึงสรุปความหมายของการอ่านได้ว่า เป็นกระบวนการที่ร่วมกันระหว่างความคิดและภาษา เนื่องจากผู้อ่านจะต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจากตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องพิจารณาสิ่งที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่อ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องช่วยในการเลือกความหมายที่เหมาะสมที่สุดจากเนื้อความที่อ่าน

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งด้านการพัฒนาตนเอง พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ เพราะการอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง อีกทั้งช่วยเสริมสร้างพัฒนาสติปัญญา และสามารถนำ ความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต จากการศึกษาถึงความสำคัญของการอ่านพบว่า มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

คาร์เรล (Carrell,1985) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านนับว่ามีความสำคัญต่อการเรียนผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกเหนือจากการใช้เพื่อการสื่อความหมายแล้วผู้เรียนยังต้องใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของทุกวิชา

จีเบนดิโอ (Gbenedio,1986) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาและแสวงหาความรู้ พัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งเพื่อความบันเทิงด้วย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อผู้อ่าน การอ่านจะช่วยสร้างความคิด ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสภาพแวดล้อม รอบตัว รู้จักรูปแบบของสารประเภทต่างๆ ทำให้เกิดทักษะการสรุปข้อมูล และจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ แล้วสรุปออกมาเป็นแนวคิดเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์

เสาวลักษณ์ ตรองจิต (2547) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของ มนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะจำเป็นต้องอ่านให้เข้าใจในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น และนำความรู้ประสบการณ์ต่างๆ จากเรื่องที่อ่านไปสร้างประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้

ดวงใจ ไทยอุบล (2545) กล่าวว่า การอ่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าผู้อ่านอ่านอย่าง วิเคราะห์วิจารณ์ เพราะจะทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา เกิดความคิดสร้างสรรค์ ผู้อ่านไม่เฉพาแต่จะได้ความรู้ ได้รู้จักใช้สำนวนโวหาร ยังได้แง่คิดจากหนังสือเหล่านั้น ได้รับรู้ถึงความคิดที่แตกต่างกัน ได้ประเมินค่า เรื่องที่อ่าน และนำประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับบทอ่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งความหมายของสิ่งที่ได้อ่าน โดยอาศัยความรู้จากประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเพื่อให้ได้มาซึ่งความหมายหรือความรู้ใหม่ จึงสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง การศึกษา อาชีพ และคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์

การอ่านจึง เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความองค์ความรู้และการพัฒนาทั้งปวง อีกทั้งช่วยเสริมสร้างพัฒนาสติปัญญา และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตจริง

1.3 รูปแบบการอ่าน

การศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการอ่านพบว่า มีลักษณะที่แตกต่างกันนักการศึกษาได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการอ่านประยุกต์ที่ใช้กับการสอนอ่าน และสอดคล้องกับทฤษฎีการวิเคราะห์ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (อ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) กล่าวไว้ว่า รูปแบบการอ่านของนักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์และนักการศึกษาที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม มี 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการสื่อสาร (Communicative Process) ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ ผู้ส่งสารหรือผู้เขียน ผู้รับสารหรือผู้อ่าน สารที่ถูกส่งไปจากผู้เขียนซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น นิทาน สารคดี บทความ เป็นต้น ความสามารถในการรับสารของผู้อ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ช่องทางในการที่จะส่งสารถึงมือผู้อ่าน อาจมีปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ ผู้อ่านอ่านช้าลง เช่น เสียงรบกวน สารไม่ชัดเจน การใช้ภาษา และตัวอักษร รวมไปถึงตัวผู้อ่านเองที่อาจมีปัญหาทางสายตาหรือสมองทำให้มีผลต่อการอ่านด้วย และรูปแบบของการอ่าน เช่น ในการอ่านทำความเข้าใจผู้อ่านจะพยายามจับใจความของสารที่ผู้เขียนส่งมา ซึ่งจะได้รับมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น

2. รูปแบบการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการทำความเข้าใจสารที่อ่าน (Comprehension Process) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเมื่อผู้อ่านรับรู้ข้อความในสารแล้วผู้อ่านก็จะทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด โดยจัดเรียงลำดับให้ถูกต้องและสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนได้ รูปแบบนี้เน้นความสำคัญของผู้อ่านและสารที่อ่านให้มีความเหมาะสมกัน เพื่อจะได้รับรู้และเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง

3. รูปแบบการอ่านแบบกระบวนการทำความเข้าใจจากภาพรวมไปหาภาพย่อย (Top down process) รูปแบบการอ่านแบบนี้เน้นความสำคัญที่สมองของผู้อ่าน ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจ เรื่องราวทั้งหมดที่ปรากฏในสาร รวมทั้งต้องพิจารณาคุณค่าและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับต่อจากนั้นจึงวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค หน้าที่ ชนิด และความหมายของคำดังนั้นคำว่า “บน (Top)” จึงหมายถึง สมองของผู้อ่านหรือการจับใจความของเรื่อง ส่วนคำว่า “ล่าง (Down)” จึงหมายถึง การวิเคราะห์คำที่ปรากฏอยู่ในสาร กระบวนการอ่านแบบนี้หมายถึง การทำความเข้าใจเรื่องราวก่อนแล้วจึงวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับคำ และประโยคต่อไป รูปแบบการอ่านทั้งสาม จึงสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม

การอ่านที่เน้นความสำคัญของการทำความเข้าใจเรื่องราวนั้น การมีประสบการณ์เดิมก็จะช่วยให้อ่านเร็วขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าไม่มีประสบการณ์เดิมก็จะทำให้อ่านช้า รูปแบบการอ่านทั้ง 3 รูปแบบจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีสอนที่เน้นการอ่านเนื้อเรื่องตามจุดมุ่งหมายในชั้นพื้นฐานและขั้นสูง ส่วนวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของเรื่องทีอ่านและจะปฏิบัติภายหลังหรือเกิดขึ้นเมื่อได้อ่านเนื้อเรื่องจนเข้าใจดีแล้ว

1.4 วิธีการสอนอ่านจากทฤษฎีและรูปแบบการอ่านดังกล่าวข้างต้น พบว่านักการศึกษาได้แบ่งวิธีการสอนอ่านออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. วิธีสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ แล้วร่วมกันอภิปราย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่อง ต่อจากนั้นจึงอภิปรายความหมายของคำหน้าที่ของคำ และชนิดของคำ

2. วิธีสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการแนะนำให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ที่สำคัญ เพื่อมุ่งให้ นักเรียนรู้จักความหมายของคำและนำไปใช้ได้ถูกต้อง แล้วจึงอ่านเนื้อเรื่อง

3. วิธีสอนอ่านโดยนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้รู้จักโครงสร้างของประโยค ชนิดและหน้าที่ ของคำที่ปรากฏในประโยคก่อนการอ่านเรื่อง

2. สาระสำคัญของการเขียน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเขียน พบว่า มีนักการศึกษาที่กล่าวได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544) ได้ให้ความหมายของ การเขียน ไว้ว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการและประสบการณ์ต่างๆ โดยการรวบรวมและเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์

ธนศ เวศร์ภาดา และคณะ (2546) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน คือ การแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก จินตนาการและความต้องการของผู้ส่งสารออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจตรงตามทีผู้เขียนต้องการได้ กล่าวอย่างสั้นที่สุด การเขียนเป็น การถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกไปสู่ผู้อ่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า หมายถึง การแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ ด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวอักษร

การเขียนจึงเป็นการแสดงความรู้สึก ความคิด ความต้องการและจินตนาการ ด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อให้ผู้รับสารได้รับรู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ

2.2 ความสำคัญของการเขียน

ฐาปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2548) กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการใช้ทักษะโดยแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยการใช้ความรู้ที่สั่งสมจากการอ่าน การฟัง มาผสมผสานกับความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ของผู้เขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์ มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้ผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง
5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรืออ่าน
6. เป็นการสนองความต้องการของบุคคลตามความประสงค์ที่บุคคลแต่ละคนต้องการ เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ
7. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่นๆ
8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้
9. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด
10. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและ สังคม

เสนีย์ วิลาวรรณ (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้ อย่าง กว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

สมปัด ตัญตรีรัตน์ (2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนในลักษณะของการสอนการเขียนไว้ว่า การสอนทักษะการเขียนในระดับประถมศึกษา ถือว่า เป็นทักษะที่สอนได้ดีที่สุด เพราะการเขียนเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องมีทักษะความสามารถย่อยๆ หลายด้าน เช่น ความสามารถ

ในการหยิบจับดินสอ ปากกา ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือกับสายตา การรู้วิธีเขียน มีข้อมูล ความคิดและความสามารถในการจัดลำดับ ความคิดความสามารถด้านการใช้ภาษา มีทักษะการ ฟัง พูด อ่าน และความคิดที่ดี

การเขียนจึงเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญ และใช้เป็นวิธีการในการสื่อสาร และยังเป็นลักษณะหนึ่งของการใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดหรือแสดงความรู้สึก ความคิด ความต้องการและจินตนาการผ่านการใช้ลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารได้รับรู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ

2.3 รูปแบบของการเขียน

จากการศึกษาถึงรูปแบบการเขียนพบว่า การเขียนซึ่งเป็นทักษะหนึ่งนั้นมี ลักษณะที่แตกต่างกัน โดยมีนักการศึกษาที่ได้จำแนกรูปแบบการเขียนออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ (2547) ได้จำแนกรูปแบบการเขียนตามจุดมุ่งหมายของการเขียน ไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้เป็นส่วนใหญ่ การเขียนในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยการเล่าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์และใช้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความจริง
2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อชี้แจงหรือตอบปัญหา การเขียนในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยการลำดับขั้นตอนของเรื่องที่จะนำเสนอและใช้ภาษาที่รัดกุม ชัดเจนให้คนอ่านเข้าใจง่าย
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งที่อ่าน หรือแสดงความรู้สึกให้ผู้อ่านได้รับรู้
4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนจูงใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจในสิ่งที่เขียนแนะนำ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ
5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนเพื่อให้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพตามผู้เขียน ใช้คำประณีตแต่มีความหมายแฝงอยู่

การเขียนจึงเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนเป็นวิธีการถ่ายทอด ความคิดในการติดต่อสื่อสาร เป็นการแสดงออกทางด้านความคิด ถ้าผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการให้ผู้อื่นทราบได้ ก็จะทำให้การติดต่อสื่อสารประสบผลสำเร็จตามความต้องการ ของผู้เขียน ในการที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นโดยการเขียน

จึงสรุปได้ว่าการอ่านและการเขียนล้วนมีความสำคัญและมีความเป็นคู่ขนานกัน จึงส่งผลให้การอ่านและการเขียนมีความสำคัญมากขึ้นอย่างเท่าเทียม เพราะนอกจากช่วยพัฒนาสติปัญญาทักษะการคิด และการนำเสนอแล้วยังมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การอ่านและ

การเขียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้ และยังเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ในที่สุด

ทั้งนี้ นอกเหนือจากความหมายและความสำคัญของการอ่านและการเขียนแล้ว ยังพบ ว่า ทั้งการอ่านและการเขียนมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งในบริบทของการอ่านและการเขียนสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาชั้นต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ที่ได้กำหนดเป็น นโยบายเร่งด่วน ข้อที่ 1 กล่าวถึงการอ่านและการเขียนไว้ว่า เด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ และได้ขยายความเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนของผู้เรียนในระดับนี้ไว้ว่า

1. การอ่านออก หมายถึง การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความสั้นๆ หรือประโยคสั้นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (คำที่มีรูปวรรณยุกต์ และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ)

2. การอ่านรู้เรื่อง หมายถึง การอ่านคำ คำคล้องจอง ข้อความสั้นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง สำหรับเด็ก (เป็นข้อความง่ายๆ) จับใจความจากเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน บอกความหมายของเครื่องหมายสัญลักษณ์ที่สำคัญที่พบเห็นในชีวิตประจำวันและคาดคะเนจากเรื่องที่อ่าน

3. เขียนได้ หมายถึง การเขียนคำ คำคล้องจอง ประโยคหรือข้อความสั้นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถเขียนคำ ประโยคง่ายๆ คำคล้องจอง ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เขียนสะกดคำ แจกถูกประสมคำ บอกความหมายของคำ เขียนเรียบเรียงประโยคง่ายๆ และคำคล้องจองง่ายๆ

ด้วยความสำคัญของการอ่านและการเขียนดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ไว้ด้วยเช่นกัน และพยายามแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบว่า การอ่านและการเขียนยังคงสภาพที่เป็นปัญหาที่รอรับการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและกลายเป็นความจำเป็นเร่งด่วนด้วย ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาถึงปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ นอกเหนือจากปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้นในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อทำความเข้าใจสาเหตุและสภาพปัญหาโดยทั่วไปเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการพิจารณาเลือกแนวคิดและทฤษฎีสำหรับนำประยุกต์ใช้เป็นองค์ประกอบของรูปแบบ PATANA Model เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขและยกระดับคุณภาพการอ่านและการเขียน

ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

จากการศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาในด้านการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และยังคงสภาพที่เป็นปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการ

จัดการเรียนรู้ที่ยังไม่สามารถช่วยพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถในการอ่านให้กับผู้เรียนได้ ซึ่งมีนักการศึกษาที่ได้ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ดังนี้

เฉลิมลาภ ทองอาจ (2557) ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ว่า สาเหตุของปัญหาอยู่ที่ใดกันแน่ ระหว่างตัวเด็กนักเรียนที่ขาดความสนใจเรียนลงไป อันเนื่องมาจากสื่อและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาที่ไม่ได้เรียนจบมาทางด้านการสอนภาษาไทย ทำให้สอนไม่เป็น ขาดหลักการ ขาดกลวิธีการสอนอ่าน ไม่สนใจสอน ปล่อยปละละเลย โรงเรียนไม่มีระบบรองรับที่ จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเฉพาะ สื่อการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีลักษณะยึดเยียดความรู้ปลึกย่อย ที่ไม่จำเป็น ไม่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก หรือจะอยู่ที่ผู้ปกครองที่ไม่ได้ใช้เวลาที่บ้านพัฒนาด้านการ อ่านหรือเขียน ไม่จัดหาหนังสือหรือส่งเสริมการอ่านของบุตรหลาน

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ได้สรุปถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยบางส่วนไม่จบวิชาเอกภาษาไทย หรือเป็นครู บรรจุใหม่ ครูจ้างสอนทำให้ขาดเทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย โรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้น และมี ภาระงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสอนของครูผู้สอนมีมาก ไม่สามารถดูแลแก้ปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง ครูบางส่วนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนมาเป็น ข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองนักเรียนบางคนไม่เอาใจใส่ในการร่วมแก้ปัญหา ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน หรือผู้ปกครองบางคนไม่สามารถสอนการอ่านการเขียนให้กับ นักเรียนได้ สถานศึกษาบางแห่งไม่มีการคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านออกเขียนได้เป็นรายบุคคล และไม่ได้จัดทำระบบข้อมูลการอ่านออกและสื่อสารได้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาความหลากหลายของภาษาที่ใช้ในสถานศึกษาบางแห่ง เนื่องจากสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษามีประชากรหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติและภาษา เช่น ภาษามอญ ภาษาพม่า ภาษาเขมร ซึ่งนักเรียนใช้สองภาษาในการสื่อสาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ครูยังขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ปัญหาด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว สร้างปัญหาให้นักเรียนขาดเรียนบ่อย การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่องและการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากร ทำให้นักเรียนได้รับการศึกษาไม่ต่อเนื่องมีนักเรียนย้ายเข้าย้ายออกไม่คงที่กระแสดความเจริญของโลก เทคโนโลยีการสื่อสารให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้านอื่นๆทำให้เด็กละเลยไม่สนใจเรียนภาษาไทย เป้าหมายในการยกระดับ/เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูผลจากการสอบ O-Net เป็นอุปสรรคหนึ่งในการส่งเสริมคุณภาพด้านการอ่านคล่องเขียนคล่องนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง พยัญชนะ สระ ตัวสะกด หรือการผันวรรณยุกต์ ดังนั้นจึงต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

จากการศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาพบว่า เกิดจากสาเหตุและองค์ประกอบหลายด้าน ซึ่งสาเหตุอาจมาจากนักเรียน ครูผู้สอน และอุปสรรคในด้านการศึกษาขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน

เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านและเขียนที่ไม่ยังเอื้อต่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และอาจยังไม่เหมาะสมสอดคล้องกับความแตกต่างและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าในการแก้ไขปัญหาการอ่านจึงไม่สามารถแก้ไขได้ลำพังแต่การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในห้องเรียนเพียงแต่อย่างเดียว ดังเช่นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ได้พยายามดำเนินงานด้านการ ส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านโดยสนับสนุนให้โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาห้องสมุด ผลักดันการอ่านสู่ประชาชนในทุกกลุ่มทุกวัย นโยบายส่งเสริมยังไม่ส่งผลทำให้ผลการดำเนินงานตามนโยบายยังไม่ปรากฏผลได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม การแก้ไขปัญหาการอ่านจึงยังคงต้องได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

นโยบายและแนวทางการส่งเสริมการอ่าน

1. นโยบายการอ่าน

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลานาน มีหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือและการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน รัฐบาลมีการกำหนดนโยบายด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) และการกำหนดทศวรรษแห่งการอ่าน (พ.ศ. 2552-2561)

นอกจากนี้นโยบายการอ่านยังได้ปรากฏอยู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542) ซึ่งนับได้ว่าเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแรกที่กล่าวถึงคุณลักษณะและนิสัยด้านการอ่าน โดยตรง โดยในมาตรา 24 วรรค 3 กำหนดให้มีการจัด “กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึก ปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้ได้กำหนดปัจจัย ส่งเสริมสนับสนุนการอ่านและการเรียนรู้ เช่น มาตรา 7 กล่าวว่า “กระบวนการเรียนรู้มุ่งให้นักเรียนมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” มาตรา 23 วรรค 4 เน้นความรู้และทักษะด้านภาษา “เน้นการใช้ ภาษาไทยอย่างถูกต้อง” มาตรา 25 กล่าวว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ” เจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนิสัยรักการอ่าน จัดให้มีห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ อย่างทั่วถึง พัฒนาระบบ

เทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยทั้งในเมืองและชนบท ในปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อรณรงค์ให้คนไทยเห็นความสำคัญของการอ่านและมุ่งสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่สำคัญ คือ “วางทุกคน อ่านทุกคน” รณรงค์ให้ประชาชนทุกคนอ่านหนังสือทุกวัน วันละ 10-15 นาที

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นแผนที่เน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนต่อเนื่องจากแผนฉบับที่ 8 และมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการบริหารจัดการที่ดีในทุกๆ ระดับ โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกระดับ พัฒนาการอ่านของนักเรียนตั้งแต่ระดับอ่านออก อ่านเป็น อ่านสม่ำเสมอ จนกระทั่งอ่านเป็นนิสัย และสร้างแรงจูงใจและชี้แนะให้พ่อแม่ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เน้นส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัย รักการอ่าน และแสวงหาความรู้และการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่ทันสมัยในรูปแบบ “ห้องสมุดมีชีวิต” โดยส่งเสริมให้เยาวชนมีโอกาสพัฒนาแลกเปลี่ยน และแสดงผลงานที่มีความคิด

นโยบาย พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน นโยบายส่งเสริมการอ่านของไทยยังคงมีความต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติซึ่งเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เน้น พัฒนาคุณภาพ คนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้และกำหนดแนวทางการพัฒนา ประเทศที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมการอ่าน โดยกำหนดให้ครอบครัวปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน สนับสนุนการเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจอย่างต่อเนื่อง และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) แผนงานการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีสาระสำคัญคือ มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีชีวิต ทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเพื่อดึงดูดให้คนทุกช่วงวัยเกิดความสนใจเข้าไปเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมีการศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น ห้องสมุดเสมือน (Virtual Library) ศูนย์ศึกษابันเทิง (Edutainment Center) เป็นต้น การส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ผ่านบริการห้องสมุดในภูมิภาคที่ทันสมัย สร้างโอกาสให้กลุ่มเด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างมีคุณภาพ สะดวกและรวดเร็ว จัดให้มีเครือข่ายอุทยานการเรียนรู้ในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชนเพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมด้วยรูปแบบที่ทันสมัย และมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ กำหนดวิสัยทัศน์ คนไทยได้ เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และนโยบายด้านการส่งเสริมการอ่าน กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ กำหนดให้ พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน กำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี เป็นวันรักการอ่าน และกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้และปรับตัวรองรับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างโอกาส การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและความรู้ กำหนดให้ครอบครัวปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน สนับสนุนการเรียนรู้ตามศักยภาพและ ความสนใจอย่างต่อเนื่อง แผนงานรณรงค์สร้างนิสัยรักการอ่าน แผนงานเพิ่มสมรรถนะการอ่าน

ประกอบกับแผนงานสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมการอ่าน แผนงานเครือข่ายความร่วมมือการอ่าน แผนงานการวิจัยและพัฒนาเพื่อการอ่าน กำหนดมาตรการ ไว้ 6 มาตรการ คือ

1. ด้านส่งเสริมการสร้างนโยบายและการมีส่วนร่วม
2. การสร้างความตระหนักรู้การอ่าน
3. สร้างความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการอ่าน
4. การสร้างบุคลากรเพื่อส่งเสริมการอ่าน
5. การบริหารจัดการทรัพยากรการอ่าน การวิจัย
6. พัฒนาเพื่อส่งเสริมการอ่าน

โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด (ภายใน พ.ศ. 2561) 1) เป้าหมายที่ 1 ประชากรวัยแรงงานที่เป็นผู้รู้หนังสือในระดับใช้งานได้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 97 เป็นร้อยละ 99 2) เป้าหมายที่ 2 ประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป สามารถอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 92.64 เป็นร้อยละ 95 3) เป้าหมายที่ 3 ค่าเฉลี่ยในการอ่านหนังสือของคนไทยเพิ่มขึ้นจากปีละ 5 เล่มต่อคน เป็นปีละ 10 เล่ม ต่อคน 4) เป้าหมายที่ 4 แหล่งการอ่านได้รับการพัฒนาและเพิ่มจำนวนให้สามารถจัดบริการได้ครอบคลุม ทุกตำบล ชุมชน อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจัดทำโครงการห้องสมุด 3 ดี (หนังสือดี บรรณารักษ์ดี บรรณารักษ์ดี) โดยปรับปรุง ห้องสมุดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา และห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ ทั้งทางด้านกายภาพ (ปรับปรุงอาคารสถานที่ ห้องสมุด) และทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือ/สื่ออิเล็กทรอนิกส์) และการสร้างบรรยากาศ (กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน) และพัฒนาบุคลากรห้องสมุด

การแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ยังได้รับการประสานงานและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในทุกภาคส่วน ซึ่งนอกจากการกำหนดนโยบายเพื่อการส่งเสริมการอ่านแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังได้ประกาศนโยบายให้ ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เพื่อให้การดำเนินงานจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีแนวทางการดำเนินงานการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่องและสื่อสารได้ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญ มีความตระหนัก และรับผิดชอบในการเร่งรัดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้อย่างยั่งยืน

2. เพื่อให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนอ่านได้ อ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้

ทั้งนี้เพื่อให้การนำนโยบายดังกล่าวข้างต้นแล้วสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมจึงกำหนดมาตรการดำเนินงานในดำเนินในแต่ละระดับ คือ

1. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไว้ให้ดำเนินการประกาศนโยบายปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ผู้บริหาร โรงเรียนรับทราบ ดำเนินการประเมินการอ่าน การเขียน ของนักเรียนทุกระดับชั้นในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคลให้ทุกโรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน ปรับระบบการบริหารจัดการให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบร่วมกัน จัดทำคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงาน การเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานอย่างจริงจัง รวมทั้งกำหนดให้ผลการดำเนินงานส่งผลการพิจารณาความดีความชอบ กำหนดแผนงาน/โครงการทั้งระยะสั้น ระยะยาว กำหนดจุดเด่นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องตามนโยบาย กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จัดการซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ NT ป.3 และ O-Net ป.6 ม.3 และ ม.6 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาไทย เป็นไปตามจุดเน้นของสพฐ. ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ พัฒนาคู่มือ พัฒนาสื่อการเรียนรู้อ่าน และนวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของโรงเรียนให้สอดคล้องตามสภาพปัญหาและบริบทของท้องถิ่น กำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือ และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง รายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ตามที่กำหนด

2. ระดับสถานศึกษา ดำเนินการประกาศนโยบายปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้ครูและผู้ปกครองรับทราบ และมีส่วนร่วมดำเนินการดำเนินการประเมินการอ่าน

การเขียนของนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหา การอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับ สภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน โดยประสานความร่วมมือระหว่างครูภาษาไทย ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น บุคลากรในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน ปรับระบบบริหารจัดการ ให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบร่วมกัน ครูทุกคน ทุกกลุ่มสาระให้ร่วมรับผิดชอบและแก้ปัญหา นักเรียน อ่านไม่ออกเขียน ไม่ได้ ให้ผลการดำเนินงานส่งผลต่อการพิจารณาความดีความชอบ โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้การสอนภาษาไทยทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นคุณภาพนักเรียน คุณภาพครูผู้สอน และการบริหารจัดการที่ดี และผนวกแผนงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ใน การประกันคุณภาพของโรงเรียนด้วย ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมแก้ไข ปัญหาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาการ อ่านการเขียนภาษาไทย มีข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของครูภาษาไทย และคัดเลือกครูภาษาไทยที่มี คุณภาพ มีความ พร้อม เข้าใจพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย และฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เสริมสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียน และการ แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอโดยให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ ฝึกอ่านสรุป ความ ย่อความ เรียงความ และเขียนบันทึก โดยบูรณาการและเชื่อมโยงภาษาไทยกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นเพื่อพัฒนาสติปัญญาและคุณธรรมที่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน และพื้นฐาน วัฒนธรรมไทย โดยแสดงผลการอ่านการเขียนที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ แสดงออก โดยผ่านการทดสอบด้วยข้อสอบแบบอัตนัยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 และได้ผลการเรียนรู้ ตามมาตรฐานหลักสูตร ส่งเสริมนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ทั้งเป็นกลุ่มและ รายบุคคล ให้พัฒนาในระดับที่สูงขึ้น มีโอกาสศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ตามความถนัดและความ สนใจ รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนต่อ สพป./ สพม. และต่อ ผู้ปกครองตามที่กำหนด

นอกจากนี้กรมวิชาการ (2544) ได้เสนอกิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่านและ พฤติกรรมรักการอ่านให้แก่เด็กไว้ 2 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมที่บ้าน และกิจกรรมที่โรงเรียน โดยในแต่ละ กิจกรรมมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมที่บ้าน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้ได้ผลดีนั้น ต้อง คำนึงถึง แนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมสามารถจูงใจ สร้างความ ประทับใจให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้

ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควร พิจารณาและศึกษากิจกรรมในการพัฒนานิสัยรักการอ่านเพื่อนำมาใช้กับเด็ก ทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อ การอ่าน และเป็นเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านต่อไปในอนาคต กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่าน ควรมีลักษณะดังนี้

1.1 การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การอ่านหนังสือให้เด็กฟังควรจะอ่านให้ฟังทุกวัน แล้วเพิ่มเวลาอ่านไปเรื่อยๆ จนถึง 15 นาทีต่อวัน เวลาที่ควรอ่าน เช่น เวลาร่อนพัก หรือก่อนนอน ตอนกลางคืน เป็นต้น

1.2 เล่นนิทานให้เด็กฟังโดยการสอดแทรกบทกวีเข้าไปในนิทาน นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ โดยเฉพาะเด็กเล็กหรือเด็กก่อนวัยเรียน การเล่นนิทานช่วยสร้างความเพลิดเพลิน สร้างสรรค์จินตนาการ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง เป็นศิลปะในการสืบทอดมรดกทางวรรณกรรมอันเก่าแก่ และที่สำคัญช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี

1.3 สอนบทกลอนทางเสียงเพลง ปัจจุบันนี้ความสะดวกในเรื่องเสียงเพลง เทปเพลง เครื่องเล่นเทป มีราคาถูก มีหลายรูปแบบ พกพาสะดวก ล้วนเอื้ออำนวยให้มีเสียงเพลงแทบทุกครัวเรือน เด็กเองก็จะมีเพลงที่ชื่นชอบเป็นส่วนตัว ซึ่งอาจจะเกิดความเคยชินที่ได้ยินบ่อยๆ จากวิทยุหรือเกิดจากได้ยินพี่ร้องให้ฟัง ทำให้เด็กสามารถร้องไปด้วยได้อย่างคล่องแคล่วแบบนกแก้วนกขุนทอง จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับลูก พร้อมทั้งนำเนื้อเพลงและความหมายของบทเพลงจากเนื้อร้องเล่าสู่ลูกฟัง พ่อแม่สามารถเล่าเรื่องเพลงให้เด็กฟังได้ เมื่อเด็กเข้าใจเนื้อหาเด็กก็จะร้องได้อย่างสนุกสนาน อย่างผู้รู้ เนื้อเพลงบางเพลงก็เป็นเพลงการเล่าเรื่อง เช่น “ดาวลูกไก่” หรือ “สิงหะโมน” บางเพลงก็สะท้อนชีวิตผู้คนในสังคม เช่น “กรรมกรโรงงาน” “ยุคหินเก่ายุคหินใหม่” บางเพลงก็ชวนให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น เพลง “ปูปูป” ที่แปลว่า แป็บเดียว แม้แต่เพลง “เถิดเทิงทิงนองนอย” ก็สามารถเล่าเรื่องประเพณีให้เด็กฟังได้ ชวนเด็กฟังเสียงกลองยาว พาไปดูกลองยาว และเล่าประเพณีการทอดกฐินคืออะไร ออกพรรษา – เข้าพรรษาเป็นอย่างไร ลอยกระทงสนุกเพียงไหน เมื่อเด็กได้รู้คุณค่าของบทกลอนในเสียงเพลงแล้ว ต่อไปเด็กก็จะคอยบอกให้พ่อแม่เล่าเรื่องเพลงต่างๆ ให้ฟังอีก เห็นได้ว่าการสอนบทกลอนให้กับเด็กนั้น จะนำเด็กไปสู่โลกแห่งจินตนาการ นำไปสู่ผู้ใฝ่รู้ นำไปสู่ความสนใจที่ต่อเนื่อง นำไปสู่การมี สมาธิ และนำไปสู่ผู้มีหัวใจรักในบทกวี และยังช่วยให้เด็กได้ฝึกพูดหรืออ่านคำกลอน ซึ่งมีความสนุกสนานสอดคล้อง อีกทั้งยังมีความไพเราะ ทำให้เด็กสนุกและเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่ายที่จะฟัง หรือหัดพูด การสอนบทกลอนด้วยเสียงเพลง จึงเป็นการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านที่ได้อย่างหนึ่ง

1.4 การอ่านหนังสือด้วยกัน สิ่งสำคัญที่สุดที่คนเป็นพ่อแม่สามารถทำได้เพื่อสนับสนุนเด็กให้กลายเป็นนักอ่าน ก็คือ การดู การอ่าน และการสนุกกับหนังสือร่วมกัน ถ้าเด็กๆ เห็นว่าหนังสือเป็นเหมือนแหล่งที่ให้ความรื่นรมย์ ความสบายใจ ความสนุกสนาน และความรู้ ก็แสดงว่าเด็กมีแรงกระตุ้นที่สำคัญในการเรียนรู้ที่จะอ่าน การที่เด็กได้ดูหนังสือกับพ่อแม่ไม่เพียงแต่จะได้เห็น

รูปภาพและฟังเรื่องราวเท่านั้น แต่ก็ยังทำให้เด็กรู้สึกถึงความอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งเป็นส่วนช่วยสนับสนุนความรู้สึกของเด็กเกี่ยวกับหนังสือ อย่างไรก็ตามพ่อแม่ไม่ควรบังคับเด็กๆ ที่กำลังสนุกสนานกับการทำสิ่งอื่นอยู่ให้มาอ่านหนังสือในตอนนั้น การอ่านหนังสือกับเด็กเป็นวิธีที่ดีมากที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเข้าใจ การพูด การฟัง สมาธิ รวมทั้งการสังเกต ซึ่งทั้งหมดนี้จะมีความสำคัญในตัวเองในขั้นตอนของการเรียน การอ่าน นอกจากนั้นยังช่วยสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ และมีพัฒนาการทางอารมณ์ ขณะที่เด็กเริ่มจะรู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไร หนังสือจะให้ความรู้เกี่ยวกับโลก โดยการนำเด็กไปสู่สถานการณ์ใหม่ๆ และให้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

1.5 พาไปร้านหนังสือ สนับสนุนให้เด็กมีหนังสือเป็นของตนเอง พ่อแม่ควรซื้อหนังสือให้ เด็กอ่าน หรือให้เป็นเจ้าของในวาระต่างๆ ในลักษณะของขวัญตามความเหมาะสมกับเพศวัย ความ ต้องการ ธรรมชาติ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.6 พาไปสถานที่ต่างๆ การพาเด็กไปในสถานที่ต่างๆ เช่น พาไปเที่ยวตามสถานีรถไฟ พาไปเที่ยวชมสวนสัตว์ พาไปซื้อของด้วย การพาไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ย่อมทำให้เด็กพบเห็นสิ่ง แปลกๆ ใหม่ๆ ช่วยทำให้มีความรู้ความคิดกว้างขวาง พ่อแม่สามารถพูดถึงสิ่งที่เด็กพบเห็นให้ ฟัง หรืออาจ สอนให้เด็กอ่านป้ายต่างๆ ได้ด้วย สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน และเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จากการที่ผู้ปกครองสอนให้อ่านป้ายต่างๆ ที่พบเห็น ทำให้เด็กมีความสุข และรักการอ่าน ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง

1.7 หาสัตว์เลี้ยงให้แก่บุตรหลาน การหาสัตว์เลี้ยงให้แก่บุตรหลานอาจเป็น แมว นก ปลา สุนัข หรือกระต่าย สัตว์เหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน และสนใจอยากทราบเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ที่ตนได้มีโอกาสเลี้ยงดู และเมื่อเด็กพูดถึงหรือได้ถามพ่อแม่สามารถอธิบายและแนะนำให้ ดูรูปเกี่ยวกับสัตว์นั้นๆ จากหนังสือ หรืออ่านเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ นั้นให้เด็กฟัง ซึ่งการที่เด็กได้เห็น และได้ฟังไปพร้อมๆ กันจะทำให้เด็กเข้าใจ และสนุกสนานมากขึ้น ทำให้เด็กมีความสุขและเป็นการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านที่ ดีให้กับเด็กต่อไปในอนาคตด้วย กล่าวโดยสรุป เด็กควรจะได้รับ การพัฒนานิสัยรักการอ่านจากครอบครัว เพราะเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ รอบตัว ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจะประทับใจอยู่ในความทรงจำและจะติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเป็นผู้ที่มีความสนใจในการอ่าน รักการอ่าน โดยการ จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้เด็กได้พบกับหนังสือหรือการอ่านให้มากที่สุด โดยผู้ปกครองจะต้องรับฟัง และตอบสนองความคิดหรือคำพูดของเด็ก เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมในการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้มีนิสัยรักการ อ่านและเป็นนักอ่านที่ใฝ่ใจประสบความสำเร็จในการพัฒนาการอ่านของตนเองในอนาคตต่อไป

2. กิจกรรมที่โรงเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านที่โรงเรียนนั้นสามารถทำได้ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนได้อ่านอย่างมีความสุข ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้น มักมีกิจกรรมที่คล้ายกันหรือซ้ำกัน อาจสรุปประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ดังนี้

2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเน้นทักษะการอ่าน ได้แก่ เล่านิทาน เชิดหุ่น Reading Rally วางจากงานอ่านทุกคน แข่งขันตอบปัญหา ห้องสมุดเคลื่อนที่ ค่ายรักการอ่าน แข่งขันตอบคำถาม ในสารานุกรม ยอดนักอ่าน เป็นต้น

2.2 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นการเผยแพร่ข่าวสาร ได้แก่ เสียงตามสาย วันสำคัญ ยามหนังสือสู่ชุมชน แหล่งความรู้ในท้องถิ่น นิทรรศการ เป็นต้น

2.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นการแก้ไขและพัฒนา ได้แก่ คลินิกหมอน้อย ที่ช่วยน้อง ให้ความรู้การใช้ห้องสมุด แข่งขันเปิดพจนานุกรม เป็นต้น

2.4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นพัฒนาทักษะอันต่อเนื่อง ได้แก่ หนูน้อยนักเล่า เล่าเรื่องจากภาพ จากบทเพลงสู่งานเขียน ไต่ว่าที่ เรียงความ ยุวทูตความดี

นอกจากกิจกรรมดังกล่าว ยังมีกิจกรรมอื่นที่สามารถส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน โดยอ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง ไม่นานก็จะพัฒนานิสัยให้เป็นคนรักการอ่านในที่สุด (นวรรตน์ พวงนาค, 2555) บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน สามารถแบ่ง ได้เป็น 3 ลักษณะได้แก่ บทบาทของครู บทบาทของผู้บริหาร และบทบาทของผู้ปกครอง โดยในแต่ละบทบาทมี รายละเอียดดังนี้

1. บทบาทของครู อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2555) กล่าวถึงบทบาทของครูสรุปได้ว่า ครูเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งที่จะเป็นผู้เร่งปฏิกิริยาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ครูทุกคนควรถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ปลุกฝังทักษะการเรียนรู้ สอนวิธีการหาความรู้ และแหล่งการเรียนรู้อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนมีทักษะจนสามารถ บูรณาการนาความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจะต้องเริ่มต้นที่การส่งเสริมการอ่านด้วยวิธีการต่อไปนี้

1.1 เห็นความสำคัญของการอ่าน

1.2 ฝึกและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน

1.3 ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้านการอ่าน เข้าห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

1.4 จัดตั้งชมรมหรือชุมนุมนักอ่าน โดยรับสมัครสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม มีการแนะนำวิธีพัฒนาทักษะการอ่าน มีการประกวดยอดนักอ่านประจำเดือน/ภาคเรียน หรือภาคประจำปี เป็นต้น

1.5 ควรจัดให้มีห้องสมุดหมวดหรือมุมหนังสือประจำหมวดวิชา/งาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการที่จะค้นหาหนังสือที่เกี่ยวกับวิชานั้นๆ โดยเฉพาะอีกทั้งจะสะดวกในการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้สะดวกยิ่งขึ้น

1.6 ควรจัดสภาพการเรียนการสอนที่เอื้อให้กับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมผู้เรียนได้ฝึกฝนรู้วิธีหาความรู้ และรู้แหล่งเรียนรู้ อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ที่จะนำไปสู่ การศึกษาตลอดชีวิต

1.7 ส่งเสริมให้นักเรียนได้จัดทำหนังสือหรือเอกสารเพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยอาจให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าทำเป็นรายงานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติท้องถิ่น สารคดี ท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตำนาน ประวัติ อาชีพการทำมาหากินของชุมชนรอบๆ โรงเรียนจะ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นการฝึกทักษะการเขียนและการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอีกด้วย

1.8 ก่อนการสอนแต่ละคาบของครูอาจจัดกิจกรรมรายงานข่าวเหตุการณ์ สารคดี ที่น่าสนใจ โดยให้ผู้เรียนหมุนเวียนกันนำเสนอคาบละ 3-5 นาที เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อ่านและยังเป็นการฝึกทักษะการพูดได้เช่นกัน

1.9 ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากการเรียนเรื่องต่างๆ มาร่วมกัน จัดนิทรรศการ หรือป้ายนิเทศ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มและใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์

2. บทบาทของผู้บริหารผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน หากผู้บริหารเห็นความสำคัญของเรื่องดังกล่าว และส่งเสริมอย่างจริงจัง ย่อมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่าน และนิสัยรักการอ่านได้ ผู้บริหารควรมีบทบาท ดังนี้ (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2555)

2.2 สนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด

2.2 กำหนดนโยบายการอ่านอย่างชัดเจน

2.3 สนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน

2.4 กำกับ นิเทศ ติดตาม

2.5 จัดสภาพและบรรยากาศ ตลอดจนแหล่งทุกแหล่งในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

2.6 จัดหาวัสดุทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการ ทันสมัย
ทันสมัย เหตุการณ์อย่างเพียงพอ

2.7 จัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการเปิดเวทีให้กับผู้เรียนได้
แสดงออกให้มากที่สุด อาทิเช่น เวทีนักคิดนักเขียน ลานกวี การแข่งขันทักษะทางวิชาการ ประกวด
การอ่านการเขียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำและต่อเนื่อง เช่น ในช่วงพัก
กลางวัน หรือชั่วโมงกิจกรรม (คาบอิสระ) กิจกรรมที่ควรจัด อาทิเช่น ทุกวันจันทร์เป็นการแนะนำ
หนังสือดีที่นำอ่าน อาจจะใช้ทางเสียงตามสายแนะนำหนังสือดีที่หน้าเสาธง โดยให้ผู้เรียนหมุนเวียน
เป็นผู้แนะนำ เพื่อส่งเสริม ความกล้าแสดงออก และฝึกการพูดอีกด้วย ทุกวันอังคารเป็นการประกวด
การแข่งขันทักษะวิชาการต่างๆ หมุนเวียนกันสัปดาห์ละหมวดวิชา ทุกวันพุธเป็นกิจกรรมการแสดง
รีวิวดังๆ ของกลุ่มนักเรียนหรือรายบุคคลที่มีความสามารถด้านต่างๆ เช่น ทักษะการพูด การเล่น
ดนตรี กีฬาหมุนเวียนกันไป ทุกวันพฤหัสบดีเป็นกิจกรรมการเล่านิทาน การประกวดการเล่านิทาน
ประกอบการแสดง หรือการวาด ภาพประกอบการอ่าน ทุกวันศุกร์เป็นกิจกรรมโต้วาที อภิปราย
หนังสือ วิพากษ์ วิจารณ์หนังสือ เป็นต้น

2.9 จัดกิจกรรมทุกอย่างเพื่ออ่าน ควรจัดเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะใน
ตอนเช้าก่อนเข้าแถวประมาณ 10-15 นาที เมื่อถึงเวลาโรงเรียนอาจเปิดเพลงมาร์ช ของโรงเรียน แล้ว
ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหยุดทุกอย่างเพื่ออ่าน ด้วยการอ่านหนังสือ บทความ สารนาฏ แผ่นปลิว
แผ่นพับ ความรู้ต่างๆ อาจจะทำให้มีการบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึก หรือแบบบันทึกที่โรงเรียนจัดให้
ว่าได้สาระอะไรบ้างทางโรงเรียนอาจจะให้มีการประกวดสมุดบันทึกการอ่าน ที่เรียกว่า ประกวด
วรรณกรรมเก็บตกเพื่อส่งเสริมการบันทึกความรู้ได้อีกทางหนึ่งด้วย

2.10 จัดค่ายเยาวชนเพื่อรักษาการอ่าน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่
เป็นกลุ่มสนใจ ได้ร่วมกันมีกิจกรรมทั้งที่เป็นสาระความรู้และเป็นนันทนาการสนุกสนานเพลิดเพลินได้
ท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ เป็นการส่งเสริมให้รักการอ่านมากขึ้น

3. บทบาทของผู้ปกครอง การอ่านของเด็กเริ่มเกิดขึ้นเมื่อเด็กคลอตออกมา
และฟังเสียงได้ จากนั้นเด็กจะเรียนรู้การอ่านจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับ โดยการฝึกฝนและปลูกฝัง
จากผู้ปกครอง ซึ่งการปลูกฝังตั้งแต่เด็กยังมีอายุน้อยจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในอนาคตใน
ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การงาน การพักผ่อน หย่อนใจหรือการเปิดโลกทัศน์ในเรื่องต่างๆ
และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กประการหนึ่งนั้น มาจากพื้นฐานทางครอบครัวที่พ่อแม่เป็น
ผู้สนใจสร้างเสริมการอ่านหนังสือ รักหนังสือ มีกิจกรรมการอ่านอยู่ในบ้านเสมอ เมื่อมีหนังสือที่
น่าสนใจ สมาชิกในครอบครัวก็จะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว และสามารถเข้าใจในสิ่งตีพิมพ์
ทุกชนิดอย่างรวดเร็ว ครอบครัวจึงนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิด

ขึ้นกับเด็ก เพราะเด็กๆ โดยทั่วไปมักสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) กล่าวว่า การส่งเสริมพฤติกรรมการรักการอ่านของผู้ปกครอง มีดังนี้

3.1 เป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กในด้านการอ่าน เช่น อ่านหนังสือให้เด็กเห็นเป็นประจำ

3.2 เล่าเรื่องเกี่ยวกับหนังสือหรืออ่านหนังสือให้เด็กฟัง

3.3 จัดหาและรวบรวมหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของลูกมาไว้ในบ้าน

3.4 มีส่วนร่วมในการอ่านของเด็กทุกครั้งเท่าที่จะทำได้ เช่น พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กอ่าน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือหรือเนื้อเรื่องที่เด็กอ่าน

3.5 การเสริมความรู้เด็กให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากสถานศึกษา

3.6 พูดคุยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากสถานศึกษา

3.7 กระตุ้นหรือเตือนให้เด็กทำกิจกรรมตามที่ครูได้มอบหมาย

3.8 จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะช่วยเสริมความรู้สำหรับเด็กเกี่ยวกับการอ่าน

3.9 พาเด็กไปร้านหนังสือ อนุญาตให้เด็กซื้อหนังสือที่ชอบบ้าง

3.10 พ่อแม่ควรรหาหนังสือที่ตรงกับวัยมาให้เด็กอ่าน ให้เด็กรู้สึกวหนังสือคือเพื่อนที่สร้างความสนุก

2. แนวทางการพัฒนาการอ่าน

การพัฒนาการอ่านแนวทางการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและกำหนดให้ปี “2559 เป็นปีปลอดนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2559) ได้ให้ความสำคัญและมุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จึงได้นำแนวทางทางการพัฒนาการอ่านสู่การปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 ประกาศนโยบายให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่องและสื่อสารได้

2.1.2 ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้นปีละ 2 ครั้ง

2.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน ทั้งด้านสื่อ นวัตกรรม วิธีสอน เพื่อแก้ ปัญหาแยกตามระดับชั้นเผยแพร่อย่างกว้างขวางรวมทั้งพัฒนาวิทยากร แกนนำเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้ทุกเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.4 ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนทุกระดับ

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

2.2.1 ประกาศนโยบายให้เป็นวาระสำคัญของเขต

2.2.2 ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียน และหาวิธีแก้ปัญหาให้ตรงจุด

2.2.3 ปรับระบบบริหารจัดการ พัฒนาครู จัดหาสื่อ นวัตกรรม

2.2.4 นิเทศ กำกับ ติดตามและให้ช่วยเหลือโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

2.2.5 สรุปรายงานผล พ่อแม่/ผู้ปกครอง และโรงเรียน

2.3 โรงเรียน

2.3.1 ประกาศนโยบายให้ครู/ผู้ปกครอง รับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการ

2.3.2 ประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนทุกระดับชั้น วิเคราะห์และจัดทำข้อมูล นักเรียนทุกระดับชั้นที่มีปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้เป็นรายบุคคลจัดทำแผนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพปัญหา

2.3.3 ปรับระบบบริหารจัดการ ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนของครูทุกคน ทุกกลุ่มสาระให้ร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

2.3.4 ประชุมครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบปัญหาและมีส่วนร่วมแก้ไข

2.3.5 พัฒนาครู จัดหาสื่อ นวัตกรรม และวิธีสอน ช่วยเหลือครู เร่งแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซ่อมเสริมนักเรียนให้แล้วเสร็จก่อนสอบ LAS และ O-NET

2.3.6 ภายใน 2 สัปดาห์ หลังจากเปิดภาคเรียนจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลก่อนเข้าสู่ห้องเรียนปกติ

2.3.7 รายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากแนวทางการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นจะพบว่า เป็นแนวทางการพัฒนาการอ่านที่เกิดจากการบูรณาการความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยองค์ประกอบด้านปัจจัยเอื้อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการอ่าน

ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์แนวทางดังกล่าวสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยให้ความสำคัญถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย และตระหนักโอกาสของการนำไปปฏิบัติสู่การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการส่งเสริมและพัฒนาครูในด้านการฝึกอบรมซึ่งบทบาทหน้าที่ภาระงานประจำของศึกษานิเทศก์ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาด้วย ซึ่งในที่นี้จะพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาจะมีส่วน

ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน ด้วยบทบาทหน้าที่และภาระงานดังกล่าวของบุคคลดังกล่าว

การวิจัยในครั้งนี้จึงหลักคิดการพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research : R to R หรือ R2R) มาใช้เพื่อกำหนดเป็นรูปแบบที่เรียกว่า PATANA Model สำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model

การพัฒนารูปแบบ PATANA Model เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดสำคัญของการพัฒนารูปแบบโดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของรูปแบบ

จากการศึกษาถึงความหมายของรูปแบบ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างและพัฒนารูปแบบเพื่อการนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยในครั้งนี้ สรุปความหมายของรูปแบบไว้ ดังนี้

ทิตินา แชมมณี (2554) กล่าวว่า รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือ แผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น โดยต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยในการขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบควรที่จะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

รูปแบบ จึงหมายถึง แบบแผนของกระบวนการในดำเนินการจัดการเรียนรู้ ที่ได้แสดงไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีความสัมพันธ์ สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักการสำคัญของแนวคิด หรือทฤษฎีตามทีรูปแบบนั้นพัฒนาขึ้นมา ที่สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นตามจุดหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

2. องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาถึงองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่ามีนักการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ได้มีการกล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ในลักษณะที่มีความสอดคล้องและ เป็นไปในทำนองเดียวกันกัน คือ Arends (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ

1. หลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน
2. ผลการเรียนรู้ที่ต้องการหรือคาดหวังที่จะเกิดขึ้นจากรูปแบบ
3. วิธีสอนหรือขั้นตอนการสอนที่จะให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
4. สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

องค์ประกอบดังกล่าวตามทัศนะของ Arends (1997) จึงมีความสอดคล้องกับทศนา แชมมณี (2554) กล่าวถึงรูปแบบไว้ว่ามีองค์ประกอบสำคัญๆ ดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือ เป็นหลักของรูปแบบการสอนนั้นๆ
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึด
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้การเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จึงสรุปและกล่าวได้ว่า รูปแบบควรประกอบด้วย หลักการหรือแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และควรประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนของรูปแบบนั้น ๆ ด้วย

3. หลักการพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดแสดงไว้ อย่างเป็นระบบ จึงมีความสัมพันธ์สอดคล้องเชื่อมโยงกับทฤษฎีนั้น ได้มีการนำเสนอหลักการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

Joyce and Weil (2011) ได้เสนอหลักการพัฒนารูปแบบ ไว้ดังนี้

1. รูปแบบต้องมีทฤษฎีหรือแนวคิดรองรับโดยการนำหลักการทฤษฎีหรือแนวคิดมาใช้เป็นหลักของการสร้างองค์ประกอบของรูปแบบ

2. เมื่อพัฒนารูปแบบแล้ว ก่อนการนำไปใช้จะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎี และตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3. การพัฒนารูปแบบอาจออกแบบให้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

4. การพัฒนารูปแบบจะต้องมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม แต่ก็อาจได้ผลสำเร็จลดน้อยลงไป หรือถ้านำไปใช้ในงานใดก็ตามรูปแบบนั้นจะต้องมุ่งให้เกิดผลของงานนั้นๆ

การพัฒนารูปแบบจึงควรจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ต้องการนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบและนำไปใช้ให้เกิดการพัฒนาผลลัพธ์ที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

4. การนำเสนอรูปแบบ

จากการศึกษาถึงวิธีการนำเสนอรูปแบบนั้นพบว่ามีกรนำเสนอได้หลายวิธีด้วยวิธีการและลักษณะที่แตกต่างกัน โดยมีผลการศึกษาถึงการนำเสนอรูปแบบดังนี้

Joyce and Weil (2011) ได้กล่าวถึงวิธีการนำเสนอรูปแบบไว้ว่าควรประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แสดงที่มาของรูปแบบ (Orientation to The Model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบทฤษฎี ข้อสมมติ หลักการ และแนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 2 รูปแบบ (The Model) เป็นการอธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนหรือกระบวนการ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำงาน

2. หลักการของการปฏิสัมพันธ์ (Social System) เป็นการอธิบายถึงบทบาทความสัมพันธ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น บทบาทของครู อาจเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและเป็นแหล่งข้อมูล เป็นต้น

3. หลักการของการตอบสนอง (Principle of Reaction) เป็นการบอก วิธีการแสดงออก เช่น การแสดงออกของครูต่อนักเรียน การตอบสนองการกระทำของนักเรียน เช่น การให้รางวัลแก่ผู้เรียน การให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น การไม่ประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นต้น

4. ระบบการสนับสนุนการจัดกิจกรรม (Support System) เป็นการอธิบายถึงเงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การใช้รูปแบบนั้นได้ผล เช่น รูปแบบการเรียนการสอนแบบฝึกทักษะนักเรียนจะต้องได้ฝึกการทำงานในสถานที่และใช้อุปกรณ์ที่ใกล้เคียงสภาพการทำงานจริง

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ (Application) เป็นการให้คำแนะนำและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้ให้ได้ผล เช่น ควรใช้กับเนื้อหาประเภทใด ควรใช้กับใครระดับใด เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบทั้งผลทางตรงและทางอ้อม (Instructional and Nurturant Effects) เป็นการระบุถึงผลของการใช้รูปแบบที่คาดว่าจะเกิดจะเกิดขึ้นผลขึ้นทั้งผลทางตรง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของรูปแบบและผลทางอ้อมซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการใช้รูปแบบนั้น

นอกจากนี้ Kaplan (1964 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2554) ได้กล่าวรูปแบบ ไว้ว่าในการนำเสนอรูปแบบนั้นสามารถนำเสนอได้ 5 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางภาษา ใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) ได้แก่ ได้แก่ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสถานการณ์

การนำเสนอรูปแบบแม้จะสามารถนำเสนอได้หลายวิธีด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน แต่สามารถสรุปได้ว่า ควรนำเสนอด้วยวิธีการที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้นำรูปแบบไปใช้ความเข้าใจและสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้สะดวกและถูกต้องหรือสามารถศึกษาและฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้รูปแบบนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ

5. แนวคิดสำคัญของการพัฒนารูปแบบ PATANA Model

การพัฒนารูปแบบ PATANA Model เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยในครั้งนี้ ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญของการนำหลักคิดการพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research : R to R หรือ R2R) มาใช้เพื่อกำหนดเป็นหลักการบริหารจัดการ และกระบวนการพัฒนางานประจำ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การวิจัย หรือ Research เป็นกระบวนการของการแสวงหาคำตอบ หรือข้อเท็จจริง ด้วยระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ ตรวจสอบคำตอบและข้อเท็จจริงที่ค้นพบได้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ การวิจัยโดยทั่วไปแล้วพบว่าการวิจัยมีจุดหมายสำคัญอยู่ 3 ลักษณะ คือ (วรรณี แกมเกตุ, 2551) คือ เพื่อการแก้ปัญหา (Problem Solving Research)

เพื่อการสร้างทฤษฎี (Theory Development Research) และเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี (Theory Testing Research) โดยส่วนใหญ่แล้วมักแบ่งกระบวนการวิจัยนี้ออกเป็นขั้นตอน 9 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดและนิยามปัญหาวิจัย
2. การพัฒนารอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย
3. การออกแบบการวิจัย
4. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การแปลความแปลความหมาย
8. สรุปผลการวิจัย
9. การเขียนรายงานการวิจัย

เมื่อศึกษาถึงประเภทของการวิจัยแล้วพบว่า การวิจัยมีหลายประเภท ซึ่งมีวิธีการจำแนกประเภทของการวิจัยตามหลักเกณฑ์ 6 แบบ คือ การจำแนกตามประโยชน์ของการนำไปใช้ จุดมุ่งหมายของการวิจัย ลักษณะข้อมูล ระเบียบวิธีการวิจัย กรอบ เวลาของการเกิดปรากฏการณ์ และแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย (วรรณี แกมเกตุ, 2551)

นอกจากนี้แล้ว วรรณี แกมเกตุ (2551) ได้กล่าวถึง การจำแนกประเภทของการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การจำแนกประเภทของการวิจัยตามประโยชน์ของการนำไปใช้ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การวิจัยบริสุทธิ์ หรือ การวิจัยพื้นฐาน (Pure or Basic Research) 2) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) และ 3) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) (Miller และ Salkind, 2002: 3-5. อ้างใน วรรณี แกมเกตุ, 2551)

2. การจำแนกประเภทของการวิจัยตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) 2) การวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) 3) การวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) และ 4) การวิจัยเชิงทำนายหรือการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Predictive or Correlation Research) (Kumar, 1999: 9-10; Neuman: 21-23; Babbie, 2004; 87-89. อ้างใน วรรณิ แกมเกต, 2551)

3. การจำแนกลักษณะข้อมูล แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

4. การจำแนกประเภทของการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย แบ่งการวิจัย ออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) 2) การวิจัยเชิงบรรยายหรือการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และ 3) การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

5. การจำแนกประเภทของการวิจัยตามกรอบเวลาของการเกิดปรากฏการณ์ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) 2) การวิจัยเชิงปัจจุบัน (Contemporaneous Research) และ 3) การวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ซึ่งการวิจัยเชิงอนาคต สามารถดำเนินการได้ใน 4 ลักษณะ คือ 1) การคาดการณ์แนวโน้ม (Trend Projection) 2) การเขียนภาพอนาคต (Scenario Writing) 3) เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) 4) การจำลองโดยคอมพิวเตอร์ (Computer Simulation)

6. การจำแนกประเภทของการวิจัยจำแนกตามแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การวิจัยปฐมฐาน (Primary Research) 2) การวิจัยทุติยฐาน (Secondary Research) และ 3) การวิจัยอภิมาน (Meta-Analysis Research)

การวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมุ่งพัฒนารูปแบบ PATANA Model ซึ่งผู้วิจัยได้การนำหลักการและแนวคิดหลักหลักของการพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research : R to R หรือ R2R) มาใช้เพื่อกำหนดเป็นหลักการของรูปแบบ PATANA Model โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research : R to R หรือ R2R) หมายถึง การใช้ข้อมูลและประสบการณ์จากการทำงานประจำธรรมดาโดยทั่วไปในการสร้างความรู้หรือเป็นงานวิจัย ทำให้การทำงานประจำมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น (พงษ์พิสุทธิ จงอุดมสุข, 2551)

ทั้งนี้ คำว่า R2R เป็นคำที่คิดค้นกันขึ้นมาเองในประเทศไทย เพื่อที่จะนำไปใช้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ทำงานแบบ Routine ได้เกิดความกล้าและมีโอกาสในการสร้างความรู้หรือพัฒนางานของตัวเอง โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

กิตติยา วงษ์จันทร์ (2560) ได้กล่าวโดยสรุปถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยแบบ R2R ไว้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยเป็นผู้ทำงานนั่นเอง
2. มีการทำงานที่ต่อเนื่องกัน
3. เกิดการพัฒนา
4. งานมีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย
5. มีกระบวนการทำงานที่ถูกต้องตามหลักกระบวนการวิจัย

นอกจากลักษณะสำคัญของการพัฒนางานประจำสู่การวิจัย ดังที่ กิตติยา วงษ์จันทร์ (2560) ได้กล่าวโดยสรุปไว้แล้วนั้น ยังได้ระบุถึงลักษณะสำคัญของการทำวิจัย R2R ไว้ดังนี้

1. สังเกตและตั้งคำถามจากปัญหาที่เกิดจากงานประจำแล้วต้องการแก้ไขให้ดีขึ้น
2. หัวข้องานวิจัย R2R เป็นการสร้าง Specific Knowledge และแตกต่างไปจากงานวิจัยแบบเดิม ๆ และเป็นงานวิจัยที่ไม่เคร่งครัดเรื่อง Research Methodology
3. เปลี่ยนงาน Routine เป็นความท้าทาย
4. เปลี่ยน Work Hard ให้กลายเป็น Work Smart
5. ส่วนที่เพิ่มจาก Routine Job คือ การเก็บข้อมูลที่มีประโยชน์ แล้วนำมาแสดงผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

ทั้งนี้ ในการพัฒนารูปแบบ PATANA Model ในครั้งนี้ จึงได้นำภาระงานประจำด้านหลักการบริหารจัดการและภาระงานด้านการจัดการรู้เป็นองค์ประกอบหลักของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ PATANA Model ในครั้งนี้จึงประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม P = Participative Management และหลักการพัฒนา A = AIC : Appreciation Influence Control กระบวนการพัฒนางานประจำ 4 ขั้นตอน คือ T = Training การดำเนินการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอน 4) A = Active Learning Promoting การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้เชิงลึก 5) N = National Education Test Analyzing การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และ 6) A = Action Research Enhancing การเสริมสร้างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (P= Participative Management)

การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีการเกิด ความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์การ (Organization) องค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมดำเนินการตามรูปแบบ PATANA Model ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการประชุมสร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคลโดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูลและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดง ความคิดเห็น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดประชุมโดยใช้กระบวนการ A = AIC (Appreciation Influence Control) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปปัญหา วางรูปแบบการจัดการวิธีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน ของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วางแผน จัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย แผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล

การทำงานแบบมีส่วนร่วม (A = Appreciation Influence Control)

กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้กระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) มีเทคนิคการทำงานร่วมกัน (AIC) เป็นเทคนิคหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้สมาชิกองค์กรมาร่วมกันเรียนรู้ใน กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำงานและพัฒนาร่วมกัน “AIC” เป็นวิธีการและเทคนิคใน การนำสมาชิกสำหรับองค์กร ที่จะทำงานร่วมกันทั้งหมดในระบบใดระบบหนึ่งเข้ามาประชุมเชิง ปฏิบัติการ (workshop) โดยมีการดำเนินการใน 3 ชั้นคือ ชั้นที่ 1 A = Appreciation ชั้นที่ 2 I = Influence ชั้นที่ 3 C = Control

ชั้นที่ 1 Appreciation (A) คือ การทำให้ทุกคนให้การยอมรับ และชื่นชม คนอื่น โดยไม่รู้สึกรังหรือแสดงการต่อต้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ในกระบวนการขั้นนี้ ทุกคนจะมีโอกาสแสดงออกอย่างทัดเทียมกัน ด้วยภาพ ข้อเขียนและคำพูดว่าเขาเห็นสถานการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร และเขาอยากเห็นความสำเร็จในอนาคตเป็นอย่างไร ซึ่งจะทำให้ทุกคนได้มีโอกาสใช้ทั้งข้อเท็จจริง เหตุผล และความรู้สึกตลอดจนการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ตามที่เป็นจริง เมื่อทุกคนได้แสดงออก โดยได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ จะทำให้ทุกคนมีความรู้สึกที่ดี มีความรัก มีความอบอุ่นและเกิด “พลังร่วม” ขึ้นในระหว่างคนที่ประชุมด้วยกัน ในขั้นตอนนี้จะมีการใช้ “จินตนาการ (Imagination)” อย่างไม่จำกัดจนเกิดเป็น “วิสัยทัศน์ (Vision)” ได้ง่ายขึ้น และจะกลายเป็นวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) หรืออุดมการณ์ร่วม (Shared Ideal) เกิดขึ้น

ชั้นที่ 2 : Influence (I) คือ การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แต่ละคนมีอยู่มาช่วยกัน กำหนดวิธีการสำคัญคือ “ยุทธศาสตร์” (Strategy) ที่จะทำให้บรรลุ “วิสัยทัศน์ร่วม” หรือ “อุดมการณ์ร่วม” (Shared Ideal) ของกลุ่ม (ที่มาประชุม) ได้อย่างดีที่สุดในขั้นนี้ทุกคนยังมีโอกาสทัดเทียมกันที่จะใช้ข้อคิดเห็นว่า วิธีการสำคัญที่ทำให้บรรลุ “วิสัยทัศน์ร่วม” หรือ “อุดมการณ์ร่วม” นั้น ประกอบด้วย

อะไรบ้าง เมื่อทุกคนได้แสดงความคิดเห็นแล้ว จะนำ “วิธีการ” ที่เสนอแนะทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ แยกแยะ และพิจารณาร่วมกัน จนกระทั่งได้ “วิธีการสำคัญ” ที่กลุ่มเห็นพ้องกันว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่กลุ่มต้องการในการพิจารณาเลือก “วิธีการสำคัญ” ดังกล่าว สมาชิกกลุ่มจะมี “ปฏิสัมพันธ์” (Influence หรือ Interaction) ซึ่งกันและกันสูง รวมถึงการถกเถียงโต้แย้งด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ “วิธีการ” ที่กลุ่มเห็นร่วมกันว่า ดีที่สุด อย่างไรก็ตามเนื่องจากเป็นการถกเถียงโต้แย้งในระดับ “วิธีการ” โดยที่ยังมี “เป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์” ร่วมกัน ฉะนั้น กลุ่มจะยังมีแนวโน้มที่จะรักษาความรักความสามัคคีไว้โดยไม่ยากนัก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการควบคุมสถานการณ์ของวิทยากร กระบวนการ (Facilitator)

ขั้นที่ 3 : Control (C) คือ การนำ “วิธีการสำคัญ” มากำหนดเป็น “แผนปฏิบัติการ” (Action Plan) อย่างละเอียดว่า ทำอะไร มีหลักการและเหตุผลอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร มีวิธีการ หรือขั้นตอนใน รายละเอียดอย่างไร มีกำหนดเวลาอย่างไร ใครรับผิดชอบเป็นหลัก ใครต้องให้ความร่วมมือ จะต้องใช้ งบประมาณค่าใช้จ่ายเท่าไร จากแหล่งใด และรายละเอียดอื่นๆ ตามที่เห็นว่าควรระบุได้ ในขั้นนี้สมาชิก กลุ่มแต่ละคนจะเลือกเองว่า สมควรจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในเรื่องใด จะเป็นผู้ให้ความร่วมมือในเรื่องใด จะเป็นผู้ร่วมคิดวางแผนปฏิบัติการข้อใด เป็นการกำหนด “ข้อผูกพัน” (Commitment) ให้ตนเอง เพื่อ “ควบคุม” (Control) ให้เกิดการกระทำอันจะนำไปสู่การบรรลุผลที่เป็นเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ร่วมกัน ของกลุ่มในที่สุด นอกจากการรับผิดชอบหรือให้ความร่วมมือตาม “แผนปฏิบัติการ” ที่กลุ่มร่วมกันกำหนด ขึ้นแล้ว สมาชิกกลุ่มแต่ละคนยังอาจกำหนด “ข้อผูกพันเฉพาะตัว (Personal Commitment)” ได้อีกด้วย เพื่อเป็นการใช้พลังในส่วนของตนเองแต่ละคนให้เกิดผลในทางสร้างสรรค์มากที่สุด

สรุปกระบวนการ AIC กระบวนการ AIC จะสร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้นเมื่อฝ่ายต่างๆ เข้า มาทำกิจกรรมร่วมกัน ด้วยความรัก ความเมตตา ตัว “A” (Appreciation) นั่นคือ ธรรมะอย่างสูง ได้แก่ ความรักและความเมตตาคนอื่น ต้องรับฟัง อดทน และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งตรงกับ หลักของพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น “A” ทำให้เกิดพลังความดีเข้ามาอาจเรียกว่า “การพัฒนาทางจิต วิญญาณ” (Spiritual development) พอคนที่เข้ามาร่วมกิจกรรมมีความรักความเมตตาต่อกันแล้ว ก็ จะเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานด้วยกันที่เรียกว่า “Interactive Learning Through Action” จึงทำให้ การพัฒนาประสบความสำเร็จเพราะทำให้เกิด “การเรียนรู้” ที่แท้จริง เพราะฉะนั้น “การพัฒนา” ต้องการ “เรียนรู้” อย่างมากของทุกฝ่าย นั่นคือ ต้องมี “I” (Influence) ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดพลัง และต้อง มี “C” (Control) ซึ่งได้แก่ “การจัดการ” (Management) และ “แผนปฏิบัติการ” (Action plan) ที่กำหนด ว่าใคร จะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด มีค่าใช้จ่ายเท่าไร จะได้เงินจากไหน ถ้าไม่พอจะทำอย่างไร เป็นต้น

การพัฒนาครู (T = Training)

การพัฒนาครูเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และ /หรือทัศนคติของครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้

เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้เชิงลึก (A = Active Learning Promoting)

การจัดการเรียนรู้เชิงลึกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ ซึ่งมีผู้เรียนรู้จริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training มาใช้ในการปฏิบัติการสอน เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำสื่อเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ วัตถุประสงค์และประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียนจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน

การวิเคราะห์ผลการประเมินผลระดับชาติ (N = National Education Test Analyzing)

การประเมินผลระดับชาติ สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเขียนได้โดยกำหนดการประเมินผลนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประเมินการอ่านออกเขียนได้จำนวน 2 ครั้ง คือ ปลายภาคเรียนที่ 1 และปลายภาคเรียนที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ประเมินเฉพาะปลายภาคเรียนที่ 2 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบวัดสมรรถนะนักเรียน 3 ด้าน คือ อ่านออก อ่านรู้เรื่อง และเขียนได้ และได้จัดทำคู่มือแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้ไว้สำหรับการประเมินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 โดยการประเมินผลการอ่านเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ขอบข่ายของการประเมิน การประเมินการอ่านการเขียนภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ ประกอบด้วยการทดสอบ 2 ด้าน คือด้านการอ่านและด้านการเขียน สำหรับด้านการอ่านเป็นการประเมินความสามารถในการอ่านออกเสียงและการรู้เรื่องการอ่าน ส่วนด้านการเขียนเป็นการประเมินการเขียนตามคำบอกและเขียนประโยคง่ายๆ เพื่ออธิบายภาพที่กำหนดให้

2. นิยามศัพท์เฉพาะ ความสามารถในการอ่านออกเสียง หมายถึง สามารถอ่านออกเสียงคำที่กำหนดถูกต้องตามอักขรวิธี ความสามารถในการเขียน หมายถึง สามารถเขียนคำ และประโยคง่ายๆ ได้ การรู้เรื่องที่อ่าน หมายถึง สามารถในการบอกความหมายของคำประโยคหรืออธิบายความรู้ความเข้าใจบอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เหมาะสม

3. เครื่องมือการประเมินที่ใช้ในการประเมินการอ่าน คือ แบบทดสอบการอ่าน ประกอบด้วยบทอ่าน 1 เรื่อง ใช้ประเมิน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การอ่านออกเสียง ประกอบด้วยคำที่ใช้ตรวจสอบ 90 คำ และส่วนที่ 2 การรู้เรื่องที่อ่าน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จำนวน 5 คำถาม และแบบทดสอบการเขียน ประกอบด้วย การเขียนประโยคเขียนประโยคอธิบายภาพถูกต้อง

4. เกณฑ์การพิจารณาและการแปลผลการอ่านและการเขียนให้ใช้เกณฑ์การพิจารณาเพื่อสรุประดับคุณภาพการอ่านและเขียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

5. จุดเน้นการอ่านออก

5.1 จุดเน้นการอ่านออก การอ่านคำพื้นฐานได้ 600 คำขึ้นไป

5.2 ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วยอ่านถูกต้อง, เสียงดัง ฟังชัด ควบคุมคล่องแคล่วและมีมารยาทในการอ่าน

5.3 เกณฑ์การให้คะแนน ประกอบด้วย

ระดับ 4 อ่านคล่อง หมายถึง อ่านถูกต้องชัดเจนและเข้าใจความหมายของคำ เสียงดังฟังชัด ควบคุมคล่อง อ่านได้ร้อยละ 80 ขึ้นไปและมีมารยาทในการอ่าน

ระดับ 3 อ่านได้ หมายถึง อ่านถูกต้องชัดเจนและเข้าใจ ความหมายของคำในระดับดี เสียงดังฟังชัด ควบคุมคล่อง อ่านได้ร้อยละ 70-79 และมีมารยาทในการอ่าน

ระดับ 2 อ่านไม่คล่อง หมายถึง อ่านถูกต้องชัดเจนและเข้าใจความหมายของคำในระดับปานกลาง แต่ไม่คล่องแคล่ว อ่านได้ร้อยละ 61-69 มีมารยาทในการอ่าน

ระดับที่ 1 อ่านไม่ได้ หมายถึง อ่านผิดเป็นส่วนใหญ่ อ่านไม่คล่องแคล่ว ไม่รู้ความหมายของคำ เสียงดังพอสมควร อ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 มีการเล่นหยอกล้อในขณะที่อ่าน

5.4 เกณฑ์การประเมินผ่านตามจุดเน้นคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านถูกต้องชัดเจนและเข้าใจความหมายของคำ เสียงดังฟังชัด ควบคุมคล่อง และมี มารยาทในการอ่าน และอ่านคำพื้นฐานได้ 600 คำขึ้นไป

6. จุดเน้นการเขียนได้

6.1 จุดเน้นการเขียนได้ เน้นการเขียนคำพื้นฐานตามคำบอกและการเขียนประโยค

6.2 ประเด็นการประเมิน เขียนถูกต้อง สะอาด การเว้นวรรคตอน สะอาด และมีการเว้นวรรคตอน (เขียนอ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า)

7. เกณฑ์การให้คะแนน ประกอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับคือ

ระดับ 4 เขียนคล่อง หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ระดับ 3 เขียนได้ หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนได้ ร้อยละ 70-79

ระดับ 2 เขียนไม่คล่อง หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนได้ ร้อยละ 60-69

ระดับ 1 เขียนไม่ได้ หมายถึง เขียนไม่ถูกต้อง ไม่สะอาด อ่านยาก มีการเว้นวรรคตอนได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

8. เกณฑ์การประเมินผ่านตามจุดเน้นคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เขียนคำพื้นฐานได้ 600 คำขึ้นไปได้ถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนและเขียนประโยคง่ายที่สื่อความหมายได้ โดยใช้คำพื้นฐานชั้น ป.1 และมีมารยาทในการเขียน

การปรับปรุงพัฒนาด้วยการวิจัย (A = Action Research Enhancing)

ในขั้นตอนของการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น Action คือการปฏิบัติตามผลการตรวจสอบหรือแก้ไข การปฏิบัติการใด ๆ ที่เหมาะสมตามผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบหากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ในกรณีผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้จัดทำเป็นมาตรฐานซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ ว่าการนำไปปฏิบัติและกำหนดเป็นมาตรฐานด้วยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

สาระสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับสาระสำคัญของความพึงพอใจในครั้งนี้ มีนักการศึกษาและนักวิจัยได้กล่าวถึงสาระสำคัญของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

จากการศึกษาถึงความหมายของความพึงพอใจ พบว่ามีการให้นิยาม และความหมายที่มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

โวลแมน (Wolman,1973) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าหมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือตามแรงจูงใจ

อินชอร์ว และ แอทวูด (Hinshaw and Atwood,1982) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปใช้บริการและประสบการณ์นั้นๆ เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการมากน้อยเพียงใด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ไว้ว่า หมายถึงความพอใจ และความชอบใจ

ซาริณี เดชจินดา (2535) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือลดลงหากความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

จิตติมา อัครธิพิงศ์ (2552) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจเป็นไปในเชิงการประเมินค่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางบวกหรือทางลบ

จากความหมายของความพึงพอใจตามนี้นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงมาแล้วนั้น ยังได้ข้อสรุปถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจ ที่มีผลต่อการสร้างสร้างความรู้สึกลอยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. องค์ประกอบของความพึงพอใจ

จากการศึกษาถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจ สรุปได้ว่าควรประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนั้นมี 2 ลักษณะทางความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบ พอใจ เห็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ เป็นต้น

2.2 องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือ การที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดความรู้ความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่า ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี

2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

นอกจากนี้ อัลเดอเฟอ (Alderfer อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2539 : 373) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจและแนวทางการเสริมสร้างความพึงพอใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการนำไปสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นระหว่างการค้าเนื้องานการวิจัยในครั้งนี้

3. แนวทางการเสริมสร้างความพึงพอใจ

จากการศึกษาถึงแนวทางการเสริมสร้างความพึงพอใจ สรุปได้ดังนี้

3.1 การตรวจสอบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการและให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

3.2 การกำหนดเป้าหมายและทิศทางขององค์กรให้ชัดเจน

3.3 การกำหนดกลยุทธ์การบริการที่มีประสิทธิภาพ

3.4 การพัฒนาคุณภาพและความสัมพันธ์ในกลุ่มพนักงาน

3.5 การนำกลยุทธ์การสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการไปปฏิบัติและประเมินผล

ความพึงพอใจจึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ การประเมินคุณภาพของการบริการอันเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังว่าจะได้รับจากการให้บริการ โดยที่ความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ 1) การรับรู้คุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการอันเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการได้สัญญาว่าจะให้โดยผู้รับบริการมีความคาดหวังต่อคุณภาพของการบริการ และ 2) การรับรู้คุณภาพของการนำเสนอการบริการ ซึ่งผู้ให้บริการจะนำเสนอผ่านการแสดงออกในกระบวนการต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญา โคตรวงศ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการส่งเสริมการอ่านของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 62 คน และครู จำนวน 650 คน รวมทั้งสิ้น 712 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการอ่านของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รองลงมา ด้านประเมินผลและการติดตาม และด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา 2) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการวางแผนจัดเตรียมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียน รองลงมา คือ ควรมีการเพิ่มงบประมาณสำหรับการขยายพื้นที่ห้องสมุดและจำนวนหนังสือที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับการอ่านหนังสือ

กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558) ได้วิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัย 2) ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ประชากรได้แก่ โรงเรียนเอกชนสายสามัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จำนวน 321 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตาราง ประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 175 โรงเรียน ส่งกลับคืน 149 โรงเรียน คิด เป็นร้อยละ 85.14 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน แห่งละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้คือ ความผูกพันต่อองค์การ การพัฒนาทีมงาน การกระจายอำนาจ ความไว้วางใจกัน การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การตัดสินใจร่วมกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ และเข้าใจธรรมชาติขององค์การ 2. ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ คือ ความชัดเจน ของวัตถุประสงค์ บรรยากาศการทำงานที่ปราศจากพิธีรีตอง การมีส่วนร่วม การรับฟังซึ่งกันและกัน ความไม่เห็นด้วยในทางบวก ความเห็นพ้องกัน การสื่อสารที่เปิดเผย บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน ภาวะผู้นำร่วม ความสัมพันธ์กับภายนอก รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย และการประเมินผลงานของตนเอง 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ ($r = 0.58$) ด้านความผูกพันต่อองค์การ ($r = 0.53$) และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ($r = 0.43$) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมเป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัยความสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม , ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม

จิตติมา อัครธิพิงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเรื่องความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประจำปีการศึกษาที่ 2/2552 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการ

เรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งพบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน วิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้าน การประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในส่วนของเนื้อหาวิชานั้นมีความทันสมัย เหมาะสมกับสาขาที่เรียน เป็นวิชาที่น่าสนใจสาระเนื้อหาดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ควรให้มีเนื้อหาที่ยาวกว่านี้ โดยถ้าเป็นแบบเนื้อหาตามหนังสือที่เหมาะสมกับการบรรยายจะเป็นผลดีมาก ส่วนของผู้สอน มีการสอนที่แทรกประสบการณ์ดีมาก ทำให้เข้าใจได้ความรู้ มีความเป็นกันเอง มีการเอาใจใส่ใหม่ๆ มาสอนเสมอ และผู้สอนมีความเอาใจใส่กับผู้เรียนเป็นอย่างดี ส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการจัดงานเป็นกลุ่มให้กับนักศึกษา แต่นักศึกษาในห้องไม่ค่อยให้ความร่วมมือกัน ส่วนของปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ผู้สอนมีส่วนช่วยกระตุ้นการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ แต่อยากให้มีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมกว่านี้ และในส่วนของ การประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนมีความยุติธรรม ประเมินตามความเป็นจริง และมีการแจ้งคะแนนให้นักศึกษาทราบก่อนสอบ

ทองดี ดวงรัตน์ (2554) ได้ทำการศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่าน ภาษาไทย ของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี 2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 106 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากรและด้านการจัดการเรียนการสอน และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ปัญหาและข้อเสนอแนะความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ (2.1) ด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านยังไม่ครอบคลุม มีข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง (2.2) ด้านบุคลากร พบว่า โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ แต่ครูผู้สอนมีภาระงานมาก บางครั้งจึงไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีการวางแผนจัดตารางเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย (2.3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ห้องสมุดมีขนาดเล็กไม่เพียงพอ ได้มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีการเพิ่มงบประมาณในการขยายห้องสมุด (2.4) ด้านการจัดการเรียน

การสอน พบว่า ครูให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน แต่นักเรียนกลุ่มอ่อนยังไม่สนใจการอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าควรให้ครูเพิ่มกิจกรรมด้านการอ่านสำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อนให้มากขึ้น (2.5) ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มอ่อนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีมาตรการให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และต้องให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการฝึกอ่านด้วย

ธมกร ดุลยปรกรณ์ชัย (2556) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียน สตรีชัยภูมิ 2 จังหวัดชัยภูมิ และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนแต่ละด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 351 คนโดยใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป การทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างอิสระ และการทดสอบเอฟแบบความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีชัยภูมิ 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($X = 3.72, 3.69, 3.68$ และ 3.68 ตามลำดับ) เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา แต่ละด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจมากกว่าอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ และอาชีพเกษตรกร

นงเยาว์ ทัพขวา (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานพัฒนาให้นักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานพัฒนาให้นักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 148 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้อ่าน

ออกเขียนได้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรม และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ และด้านผลการดำเนินงาน 2) การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานพัฒนา นักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพการดำเนินงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน พัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ที่สำคัญ ได้แก่ ครูมีภาระงานมากไม่มีเวลาพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ขาดการประสานงานกับบุคลากรภายนอก ชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนไม่มีเวลาสนใจและใส่ใจการเรียนของนักเรียน ครูขาดการทุ่มเทและเสียสละ ขาดการติดตามประเมินการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการขาดความต่อเนื่อง แหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมไม่เพียงพอ ครูไม่เตรียมการสอน ขาดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือไม่กระตือรือร้น และไม่ฝึกฝน ขาดสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และ 4) แนวทางการแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ที่สำคัญ ได้แก่ การประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียน การนำกรณีปัญหาท้องถิ่นมาช่วยสอน การส่งเสริม ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน การระดมทรัพยากรจากชุมชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนให้เพียงพอและเหมาะสม จัดกิจกรรมการพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้อย่างต่อเนื่อง นิเทศ ติดตามให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการสอนแบบบูรณาการ การพัฒนา สื่อ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านการเขียน นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้

รังสีจันทร์ สุวรรณสถิตกร (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา LSC 305 การจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ์ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ์ ภาคการศึกษาที่ 2/2555 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่มเรียน จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาการจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ์ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านบุคลิกลักษณะของ

อาจารย์ รองลงมาคือด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อประกอบการสอน ตามลำดับ

วีรยุทธ แสงสิริวัฒน์ (2550) ได้วิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนโดยภาพรวมได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านการไว้วางใจกัน ด้านความอิสระการรับผิดชอบในงานและการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ในขณะที่เดียวกันจะเห็นว่าจากผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารจัดการความพึงพอใจระดับมากที่สุดจากการดำเนินการของผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและ แนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ผู้บริหารมีนโยบายให้ บุคลากรทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านการเขียนของนักเรียน ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทย โดยการเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน

เสาวภาคย์ ปฐมพฤษ์วงศ์ (2558) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานของโรงเรียน ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา จำนวนตาม วุฒิมการศึกษ และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครอง นักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .21-.79 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัย พบว่า 1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียน ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนน เฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานงบประมาณ 2. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา จำนวนตามวุฒิมการศึกษของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหาร งานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้น ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอาชีพ โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ได้ติดตามการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 4) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 และ 5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 โดยนำแนวทาง การจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และคู่มือการดำเนินงานอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาประยุกต์ใช้เป็นขอบเขตการติดตามการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่าน ออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตาม ได้แก่ สถานศึกษาที่ เปิดสอนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 338 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลในการติดตาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 1,584 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test, One Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) การวิเคราะห์ค่าที่

(t-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการติดตามพบว่า 1. การดำเนินงานตามนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 พบว่า ประเด็นที่สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายได้ครบทุกแห่ง ได้แก่ (1) การประกาศนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” ให้ครูและผู้ปกครองได้รับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการ (2) การปรับระบบบริหารจัดการ โดยให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบและแก้ปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร่วมกัน (3) การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย และฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ด้วยวิธีเรียนเทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และ (4) การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียน และการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอให้นักเรียน ส่วนประเด็นที่สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายได้น้อยที่สุด ได้แก่ การนำผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู 2. การดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้ และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 พบว่า 3.1 ความแตกต่างของการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและทุกด้าน สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 จำแนกตามสังกัด พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่แตกต่างกัน 4. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 5 และ 5 ที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน ต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว นักเรียนไม่ได้อยู่กับญาติครอบครัวหย่าร้าง จึงปล่อยให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งด้านการอ่านและการเขียน รองลงมา ได้แก่ 1) สถานศึกษามีข้อจำกัดด้าน

ครูผู้สอน เช่น ครูผู้สอน ภาษาไทยจบไม่ตรงเอก ครูไม่เพียงพอหรือครูไม่ครบชั้น ครูมีการโยกย้ายบ่อย และครูต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ มาก ทำให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการอ่านการเขียนของผู้เรียน 2) ผู้เรียนบางส่วนขาดความพร้อมและทักษะพื้นฐานการอ่านการเขียนไม่ค่อยดี เนื่องจากไม่สนใจการอ่านการเขียนหรือไม่ชอบ การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และการอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 อ่านการเขียน สมาธิสั้น มีความบกพร่องในการเรียนรู้หรือมีปัญหาด้านการอ่าน (LD: Learning Disabilities) ขาดเรียนบ่อย ย้ายมาจากที่อื่น และ 3) ครูผู้สอนยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลายและไม่ครอบคลุมทักษะทุกด้าน (ยังขาดเทคนิคการสอน) จึงไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านการเขียนได้ เช่น ใช้วิธีจัดการเรียนการสอนแบบบอกให้นักเรียนทำ ไม่ใช่สื่อประกอบการเรียนการสอน ไม่มีแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออก เขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ 5 ที่ควรดำเนินการมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนให้กับผู้เรียนอย่างจริงจังหลากหลาย ต่อเนื่อง และน่าสนใจ เช่น อ่านนิทาน/ข่าว แล้วนำมาเล่าหน้าห้องเรียน/เสาธง โครงการชวนน้องอ่าน เขียน ภาษาไทยวันละคำ พี่สอนน้อง ยอดนักอ่าน วางทุงงานอ่านทุกคน ธนาкарศัพท์คลินิกภาษาไทย อ่านสำนวนไทยวันละสำนวน ชวนคิดชวนเขียน ตั้งชมรมรักการอ่าน จัดค่ายภาษาไทย เป็นต้น รองลงมา ได้แก่ 1) สถานศึกษาควรจัดประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความตระหนักรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลานให้มากขึ้น ทั้งด้านการอ่านการเขียน การสอน การบ้าน เป็นต้น 2) สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในพื้นที่ และผู้เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียน 3) สถานศึกษาหรือครูผู้สอนควรจัดสอนซ่อมเสริม/สอนพิเศษให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียน เช่น ช่วงเช้ามืดก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ช่วงพักกลางวัน ช่วงหลังเลิกเรียน หรือวันหยุดราชการ และ 4) ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอนหรือใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่องของนักเรียน เช่น จัดกลุ่มนักเรียนตามศักยภาพและให้ครูแนะนำช่วยเหลือ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (Brain-based Learning : BBL) เป็นต้น

สุณิรัตน์ ยั่งยืน และคณะ (2556) ได้วิจัยเรื่อง การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการจัดการธนาการขยะของชุมชนบ้านหัวหนอง ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดการขยะ และการมีส่วนร่วมในการจัดการธนาการขยะของชุมชนบ้านหัวหนอง ต.ขามเรียง อ.กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้าน ประชาชน และเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงาน

อื่นๆที่เกี่ยวข้อง จำนวน 54 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก สังเกตแบบมีส่วนร่วม การประชุมด้วยกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) และการใช้แบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางรูปแบบการจัดการและวิธีการดำเนินงาน ของธนาคารขยะของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาการมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดการธนาคารขยะของชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหานั้น ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การเสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะของชุมชน ร้อยละ 41.3 การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของธนาคารขยะในปีที่ผ่านมา ร้อยละ 45.7 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาขยะในชุมชน ร้อยละ 43.5 การมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมระดับมาก คือ การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนแก้ไขปัญหของธนาคารขยะ ร้อยละ 52.2 การคัดเลือกคณะกรรมการธนาคารขยะ ร้อยละ 47.8 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การคัดแยกขยะของธนาคารขยะ ร้อยละ 47.8 การเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนราคาซื้อขายของธนาคารขยะให้มีความเหมาะสม ร้อยละ 43.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มากที่สุด คือ สามารถคัดแยกขยะได้ถูกต้องมากขึ้น ร้อยละ 52.2 มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายขยะ ร้อยละ 47.8 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมระดับมาก คือ เคยร่วมประชุมกับคณะกรรมการธนาคารเพื่อประเมินผลว่าการทำกิจกรรมของธนาคารเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ร้อยละ 56.5 และส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ มีระบบการคัดแยกขยะแต่ละประเภทที่ชัดเจน ร้อยละ 50.0 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบไม่ยุ่งยาก ร้อยละ 45.7 สรุปผลการศึกษาประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดตั้งธนาคารขยะของหมู่บ้าน อยากให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนรู้จักวิธีคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะของชุมชน สร้างรายได้ให้กับประชาชน ช่วยลดปริมาณขยะในชุมชน ชุมชนสะอาด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีจิตสำนึกต่อปัญหาและประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญ ถ้าทุกคนมีโอกาสมามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนก็จะส่งผลให้เกิดการสร้างกลุ่มคนที่สามารถพัฒนาการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปถึงรูปแบบ PATANA Model ได้ดังนี้

1. รูปแบบ PATANA Model ซึ่งเป็นแบบแผนของการดำเนินงานเพื่อพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเสียงของเด็กไทย ที่พัฒนาจากหลักการของแนวคิดการพัฒนางานประจำสู่การวิจัย (Routine to Research) ประกอบด้วยหลักการด้านการบริหารจัดการ 2 องค์ประกอบและกระบวนการในการดำเนินงานประจำ 4 ขั้นตอน ดังนี้

หลักการบริหารจัดการ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม P = Participative Management และหลักการพัฒนา A = AIC : Appreciation Influence Control

กระบวนการพัฒนางานประจำ 4 ขั้นตอน คือ T = Training การดำเนินการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอน 4) A = Active Learning Promoting การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงลึก 5) N = National Education Test Analyzing การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และ 6) A = Action Research Enhancing การเสริมสร้างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและมีความสอดคล้องต่อการยกระดับการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย

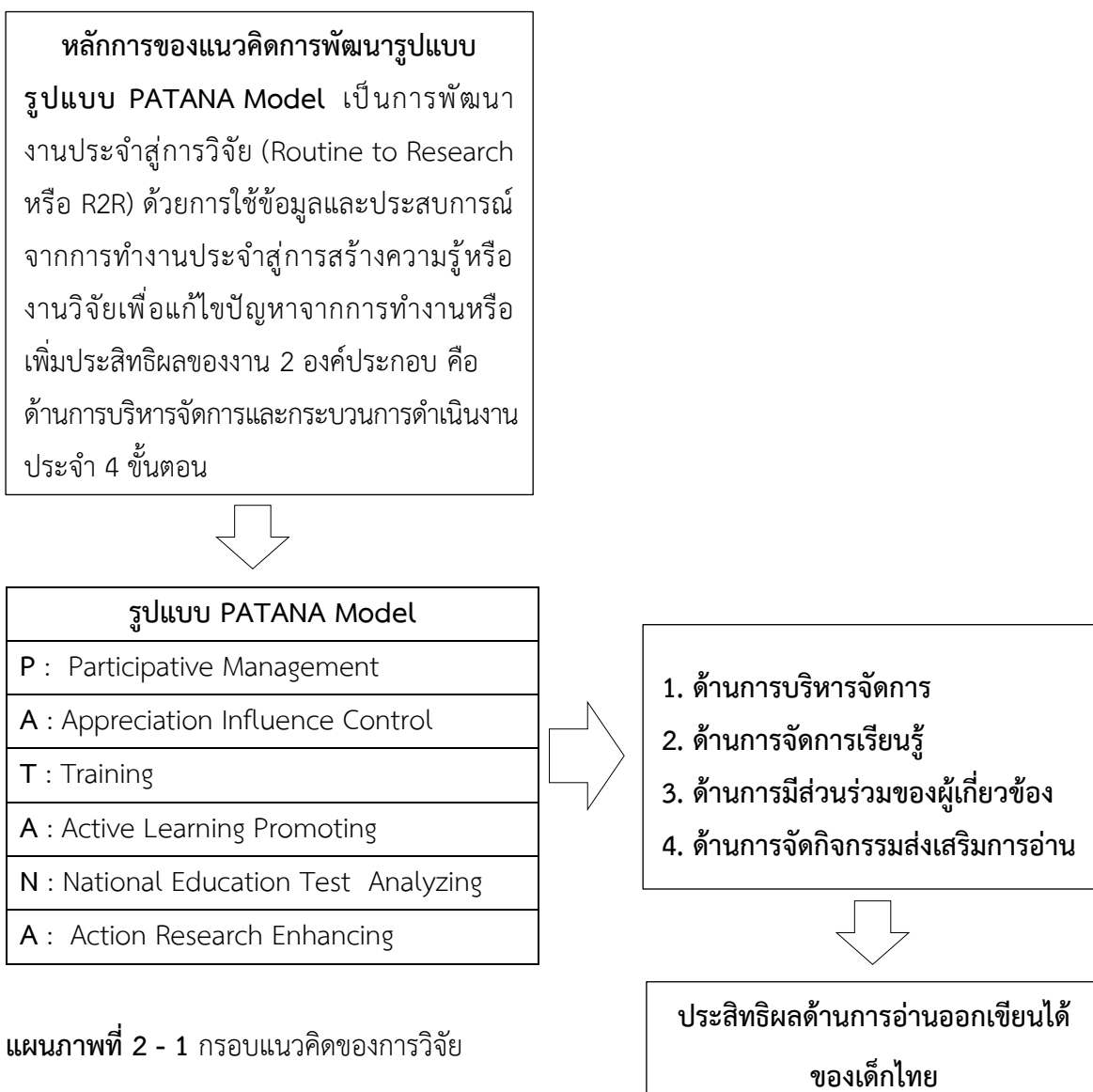
ประกอบกับกระบวนการบริหารจัดการ Participative Management การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการประชุมโดยใช้กระบวนการ AIC : Appreciation Influence Control การวางแผนแบบมีส่วนร่วม การกำหนดนโยบายหรือแนวทางพัฒนาผู้เรียน ด้านการอ่านออกเขียนได้ การกำหนดแผนงาน โครงการ หรือแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้ การปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีและใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนสื่อ เทคโนโลยีในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน การเขียน และการจัดการเรียนรู้ และมีการนิเทศภายในเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือครูผู้สอน ตลอดจนการมีส่วนร่วมดำเนินการส่งเสริมการอ่าน การเขียนของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนงาน/โครงการ การจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน การระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมจัดการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือจากผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียนเรื่อง การบ้าน การอ่าน การเขียน การดำเนินการที่ได้จากการบริหารอย่างมีส่วนร่วม การประชุมวางแผนโดยใช้กระบวนการของ AIC : Appreciation Influence Control ได้ แผนงาน โครงการแนวทางการพัฒนาครู ดำเนินการ Training ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาในเนื้อหาที่กำหนดในแผน และนำไปดำเนินการ Active Learning โดย จัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงลึก การวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมและวิธีการสอนที่

หลากหลาย เน้นทักษะการอ่านการเขียน การบูรณาการการอ่านการเขียนในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และดำเนินการวัดประเมินผล ตามแนวทางของ National Education Test Analyzing เป็นวิเคราะห์ผลการประเมินผลระดับชาติ และการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น Action Research Enhancing ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนให้ดีขึ้น

2. ความพึงพอใจ จากการศึกษาเอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรมีผลต่อความสำเร็จของงาน และองค์กรรวมทั้งความสุขของเพื่อนร่วมงานองค์กรใดก็ตามหากบุคคลไม่มีความพึงพอใจในการทำงานก็เป็นมูลเหตุหนึ่ง ทำให้ผลงานและการปฏิบัติงานต่างๆคุณภาพของงานลดลง ในทางตรงกันข้ามหากองค์กรใดมีความพึงพอใจในการทำงานสูงมีผลบวกต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ความพึงพอใจในการทำงานยังเป็นเครื่องหมายแสดงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ความสำคัญของการสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้เกิดขึ้นในหน่วยงานกับคนในหน่วยงานของตนเองและมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน อีกทั้งตระหนักอยู่เสมอว่าความพึงพอใจนั้นสามารถเปลี่ยนได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์ หรือตามเวลา ความหมายความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการ ปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความรู้สึก กระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ และสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไป ตามเป้าหมายขององค์กร สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่ เกิดจากทัศนคติ ความต้องการที่เป็นไปตามความคาดหวัง ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองก็เกิดความพึงพอใจขึ้น หากไม่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการหรือความคาดหวังไว้แล้วนั้น ความพึงพอใจก็จะหายไปทันที ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

ดังนั้นในการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ผู้วิจัยจึงได้ประมวลเนื้อหาสาระสำคัญและกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาในครั้งนี้ดังแผนภาพที่ 1

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
  - 1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
  - 1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.3 ผู้บริหารโรงเรียน
  - 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย
  - 2.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน
  - 2.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน
  - 2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 103 คน

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
จำนวน 103 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประกาศนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหารูปแบบและพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model
3. โรงเรียนนำรูปแบบ PATANA Model ไปใช้สู่การปฏิบัติ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินประสิทธิผลการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ลักษณะเป็นแบบประเมินมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความพึงพอใจ/ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประธานกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model จำนวน 1 ฉบับ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินผลการยกระดับคุณภาพจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหา ได้นำแนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และคู่มือการดำเนินงานอ่าน ออกเขียนได้อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาประยุกต์ใช้เป็นขอบเขตการติดตามการดำเนินงานการพัฒนา ผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาผู้เรียน ด้านการอ่านออกเขียนได้ ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น กำหนดให้มีแผนงานโครงการ หรือแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียน ด้านการอ่านออกเขียนได้ ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้มีและใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในกาจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนสื่อ เทคโนโลยีในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่านการเขียนและการจัดการเรียนรู้ และมีการ นิเทศภายในเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือครูผู้สอน

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมและวิธีการสอนที่หลากหลายเน้นทักษะการอ่านการเขียน มีการบูรณาการการอ่านการเขียนในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ วัด ประเมินผลและการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียน

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การสร้างความร่วมมือกับบุคลากรทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อดำเนินการส่งเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ การจัดทำแผนงาน/โครงการ การจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน การระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การน ำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมจัดการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือจากผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียนเรื่อง การบ้าน การอ่าน การเขียน

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย การกำหนดแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้เรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ต่อเนื่อง มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน การสร้างแรงจูงใจ ชี้นำ และสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การใช้ห้องสมุดเพื่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน

3. สร้างแบบประเมินประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบประเมิน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และความพึงพอใจ 4 ด้าน จำนวน 47 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ 16 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้ 11 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 11 ข้อ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 9 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดย

ใช้เกณฑ์กำหนด น้ำหนักคะแนนและมาตราส่วนประเมินค่าจัดอันดับ 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ดังนี้

แบบประเมินประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model กำหนดค่าน้ำหนักและความหมายดังนี้

ค่าน้ำหนัก 1 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าน้ำหนัก 2 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าน้ำหนัก 3 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าน้ำหนัก 4 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าน้ำหนัก 5 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

การกำหนดค่าระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสม/เห็นด้วย/พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสม/เห็นด้วย/พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสม/เห็นด้วย/พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสม/เห็นด้วย /พึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสม/เห็นด้วย/พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับการให้ความหมายของค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย โดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงาน/พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงาน/พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงาน/พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงาน/พึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงาน/พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. นำแบบประเมินการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และการประเมินที่ถูกต้อง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

5. นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่า ดัชนีความสอดคล้องแล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6. นำแบบประเมินประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC: Index of Item Objectives Congruence

2. การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของรูปแบบ PATANA Model

2.1 การหาค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการอ่านออกเขียนได้ระหว่างการใช้รูปแบบ PATANA Model และหลังการใช้รูปแบบ PATANA Model (E1/E2)

2.2 การหาค่าผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเขียนได้ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

3. การวิเคราะห์ผลการประเมินประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model การหาค่าความสอดคล้อง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ ATANA Model ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4 - 1 แสดงประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านเนื้อหาของรูปแบบ			
1.1 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.60	0.55	ดี
1.2 ความสอดคล้องของเนื้อหา	4.40	0.89	ดี
1.3 ลำดับขั้นในการนำเสนอ	4.40	0.55	ดี
1.4 ความครอบคลุมการนำไปใช้	4.00	0.71	ดี
1.5 ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.40	0.55	ดี
สรุปการประเมินด้านเนื้อหา	4.37	0.61	ดี
2. ด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบ			
2.1 ความถูกต้องของกระบวนการพัฒนารูปแบบ	4.00	0.71	ดี
2.2 ความชัดเจนของกระบวนการพัฒนารูปแบบ	4.40	0.55	ดี
2.3 ความครบถ้วนขององค์ประกอบของรูปแบบ	4.40	0.89	ดี
สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบ	4.27	0.71	ดี
3. ด้านการนำเสนอรูปแบบ			
3.1 ความถูกต้องชัดเจนของการกำหนดชื่อรูปแบบ	3.80	0.84	ปานกลาง
3.2 ความน่าสนใจของชื่อเรียกรูปแบบ	4.00	0.71	ดี
สรุปผลการประเมินด้านการนำเสนอรูปแบบ	3.90	0.78	ดี

จากตารางที่ 4 - 1 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ PATANA Model ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า รูปแบบ PATANA Model อยู่ในระดับดี มีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการพัฒนารูปแบบ และการนำเสนอรูปแบบ

ตารางที่ 4 - 2 แสดงประสิทธิภาพของรูปแบบ PATANA Model

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D	ร้อยละ
1. คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบการอ่านออก เขียนได้ ระหว่างการใช้รูปแบบ PATANA Model	90	72.42	2.70	80.47
2. คะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเขียนได้หลังการใช้รูปแบบ PATANA Model	30	24.08	3.18	80.26

จากตารางที่ 4 - 2 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนระหว่างการใช้รูปแบบ PATANA Model มีค่า ร้อยละ 80.47 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.26 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบ PATANA Model มีประสิทธิภาพ 80.47/80.26 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4 - 3 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเขียนได้ จากการใช้รูปแบบ PATANA Model

การทดสอบ	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t
คะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเขียนได้ก่อนการใช้รูปแบบ	4350	6.10	2.84	6.99
คะแนนจากการทดสอบการอ่านออกเขียนได้หลังการใช้รูปแบบ	4350	24.08	3.18	

จากตารางที่ 4 - 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเขียนได้ มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 - 4 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	มีการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง	4.54	0.62	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
2	มีนโยบายให้บุคลากร สอนฟัง พูด อ่าน เขียนทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
3	ผู้บริหารให้ความสำคัญ ของการเรียนการสอน ภาษาไทยทุกระดับชั้น	4.53	0.63	มากที่สุด	4.54	0.62	มากที่สุด
4	ผู้บริหารเน้นการสอน ภาษาไทยโดยเพิ่มกิจกรรม เสริมนอกเวลาเรียน	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีแผนพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้การ สอนภาษาไทย	4.53	0.63	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
6	โรงเรียนมีแผนงาน / โครงการเพื่อส่งเสริมการ อ่านการเขียนได้ของ ผู้เรียนสู่การจัดการเรียน การสอน	4.53	0.63	มากที่สุด	4.54	0.62	มากที่สุด
7	โรงเรียนมีการปรับปรุง ข้อมูลสารสนเทศของ นักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนที่เป็นปัจจุบัน และทันต่อการใช้งาน	4.50	0.64	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
8	ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้มา พัฒนาการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.53	0.63	มากที่สุด	4.50	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
9	ส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.53	0.63	มากที่สุด	4.50	0.64	มากที่สุด
10	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	4.52	0.63	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด
11	สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงานแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู	4.52	0.62	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด
12	จัดหาสื่อ เทคโนโลยี สำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย	4.52	0.62	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด
13	โรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนโรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	4.50	0.64	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ	
14	โรงเรียนผลิตเอกสารเสริม การเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียนครบทุกชั้น	4.52	0.62	มาก ที่สุด	4.52	0.63	มาก ที่สุด	
15	จัดมุมหนังสือในห้อง เรียนและห้องสมุดให้เป็น แหล่งศึกษาค้นคว้าและ ส่งเสริมบรรยากาศ การ เรียนรู้ของผู้เรียน	4.51		0.63	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด
16	ผู้บริหารและครูวิชาการ ให้การนิเทศภายใน และ สนับสนุนช่วยเหลือ ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุก ชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการ อ่านการเขียน	4.49		0.67	มาก	4.52	0.63	มากที่สุด
	รวมด้านการบริหารจัดการ	4.52		0.62	มากที่สุด	4.50	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 4 การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.62) การประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและ แนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) ผู้บริหารมีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านการเขียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทย โดยการเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนได้ของผู้เรียนสู่ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.68) โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย

($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) ส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงานแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการ พิจารณาความดีความชอบของครู ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) จัดหาสื่อ เทคโนโลยี สำหรับครูผู้สอน เพื่อใช้ในการการเรียนการสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) โรงเรียนผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนครบทุกชั้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) จัดมุมหนังสือในห้องเรียนและห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.63) ส่วนอีก 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้แก่ โรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนให้เป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.64) โรงเรียนจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.64) และ น้อยที่สุด ผู้บริหารและหรือครูวิชาการ ให้การนิเทศภายใน และสนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.67) ส่วนความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.64) และทุกข้อ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.62) และโรงเรียนมีแผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.62) รองลงมาเป็น มีการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) มีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน และนำไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน การเขียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทยโดยเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) โรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนให้เป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.63) และส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้

ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงานแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) จัดหาสื่อเทคโนโลยีสำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) โรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) โรงเรียนผลิตเอกสารส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนครบทุกชั้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) จัดมุมหนังสือในห้องเรียนและห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63) ผู้บริหารและครูวิชาการให้การนิเทศภายใน และสนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.63)

อภิปรายผล

การศึกษาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาคุณภาพด้าน การอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ประกอบด้วย กระบวนการที่สำคัญที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วม (P = Participative Management) การมีส่วนร่วม (Participation) ที่เห็นพ้องกันในเรื่องของความต้อการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โครงการที่ให้มีความสำคัญ ความคิดเห็นของทุกฝ่าย ด้วยกระบวนการของการจัดประชุมโดยใช้กระบวนการ A = AIC (Appreciation Influence Control) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปปัญหา วางรูปแบบการจัดการวิธีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน ของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง การวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผน จัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย แผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น สอดคล้องกับวิริยกุล แสงสิริวัฒน์ (2550) ที่ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมประสิทธิผลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนโดยภาพรวมได้แก่ ด้านความยึด

มันผูกพัน ด้านการไว้วางใจกัน ด้านความอิสระการรับผิดชอบในงานและการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผลผลิตที่ออกมาผู้เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายในองค์กรย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันจะเห็นว่าจากผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารจัดการความพึงพอใจระดับมากที่สุดจากการดำเนินการของผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ผู้บริหารมีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านการเขียนของนักเรียน ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทย โดยการเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่านภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้กับครูผู้สอน (ทองดี ดวงรัตน์, 2554)

ด้านความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออก เขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประกอบหลายด้านและมีปัจจัยเอื้อและทุกอย่างประกอบล้วนเป็นแนวคิดทฤษฎีที่มีหลักการสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติไปในที่ดีขึ้นและส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุดประกอบกับการพัฒนาครูผู้สอนที่เรียกว่า Training เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอนเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ในการศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ที่ประกอบด้วยการมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active learning) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบฝังรู้ ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน โดย

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training มาใช้ในการปฏิบัติการสอนเช่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำสื่อเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอนบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ วัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียนจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียนจากการดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจสอดคล้องกับ เกวลี ผังดี และพิมพ์ธาดาลองยุติ (2556) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาสถิติคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านผู้สอนและการวัดผลการเรียนการสอน และด้านสนับสนุนการเรียนการสอน เช่นเดียวกับ กัญญา โคตรวงษ์ (2557) ที่ได้ศึกษา สภาพการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่พบว่า การจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรมีการจัดการเตรียมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายรวมถึงการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการอ่านซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ที่ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยพบว่า ครูผู้สอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย การบริการจัดการแบบมีส่วนร่วมและการฝึกอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจึงส่งผลให้การประเมินระดับคุณภาพและความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด

ตารางที่ 4 - 5 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่านการเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.56	0.62	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
2	ครูให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวัน กับการเรียนการสอน ภาษาไทยที่เน้นการอ่านเขียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
3	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านการเขียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
4	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
5	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะการอ่านการเขียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
6	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.53	0.66	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
7	การบูรณาการการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในการส่งเสริมการ อ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ	4.54	0.65	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
8	ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	4.53	0.66	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
9	ครูนำนวัตกรรมและแหล่ง เรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้จัดการ เรียนรู้	4.54	0.66	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
10	การวัดและประเมินผลที่สนับสนุน ส่งเสริมการอ่านการเขียน	4.53	0.66	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
11	การจัดทำเอกสารหลักฐาน การประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไป พัฒนาการอ่านการเขียน	4.53	0.66	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
	รวมด้านการจัดการเรียนรู้	4.54	0.64	มากที่สุด	4.54	0.66	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 5 ระดับคุณภาพการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.64) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ครูผู้สอนมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่านการเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.63) ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ครูผู้สอนให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวันกับการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านและการเขียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.65) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.65) การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) ครูผู้สอนนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มาใช้จัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.66) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.67) ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.67) และน้อยที่สุด การจัดทำเอกสารหลักฐาน การประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.66) ส่วนระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.66) ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ครูผู้สอนมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่านการเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ครูผู้สอนให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวันกับการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) รองลงมาเป็น จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) ครูผู้สอนนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66) การจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านการเขียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66)

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินวางแผนพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 มีกระบวนการพัฒนาครูผู้สอนที่เรียกว่า Training เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอนเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ในกระบวนการยังได้เน้นให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ ซึ่งมีผู้เรียนรู้จริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สพฐ.2542) ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training มาใช้ในการปฏิบัติการสอนเช่น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อื่นที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียน จัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน จากการดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจพร สว่างศรี (2559) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการสอนคณิตศาสตร์เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับการสอนคณิตศาสตร์แบบเชิงรุกภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เชิงรุกเท่ากับ 80.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาร้อยละ 80 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา

พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย และฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้เชิงลึกจึงช่วยยกระดับคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ด้านระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.66) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนภาษาไทย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 รับผิดชอบฝึกปฏิบัติการหรือที่ตามรูปแบบเรียกว่าการ Training ซึ่งช่วยให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) และตระหนักถึงความจำเป็นต่อการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอน เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น รวมทั้งมีความรู้ ทักษะ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้เชิงลึก ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงสามารถนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training ในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้ในการปฏิบัติการสอนซึ่งผลจากการดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ สิริพร ปาณาวงษ์ (2557) ได้สรุปถึง การเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) ไว้ว่า นักเรียนส่วนมากมีความพึงพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้เชิงลึก มากกว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ (Passive Learning) และผลการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงลึก พบว่า มีผลต่อการฝึกทักษะและพัฒนาความสามารถในการคิดและการเขียน วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนจึงมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง การนำแนวคิดการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบ PATANA Model จึงช่วยยกระดับคุณภาพการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียน และจากผลการศึกษาของ รังสีจันทร์ สุวรรณสทิสกร (2557) ที่พบว่า การสอน เทคนิคการสอน การวัด และประเมินผล และสื่อการสอน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ที่ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่พบว่า ครูผู้สอนได้สร้างโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและฝึกคิดโดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

ตารางที่ 4 - 6 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้
 ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model
 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1	สร้างความร่วมมือกับครูเพื่อ บูรณาการการอ่านการเขียนใน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.55	0.61	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
2	มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ อ่านการเขียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
3	ครูและบุคลากรภายใน สถานศึกษามีส่วนร่วมในการ จัดทำแผน/โครงการจัด กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการ อ่านของนักเรียน	4.56	0.62	มากที่สุด	4.56	0.63	มากที่สุด
4	กรรมการสถานศึกษาและ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการ ส่งเสริมการอ่าน	4.57	0.60	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
5	นักเรียน ครู และบุคลากรใน โรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดง ความคิดเห็นในกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
6	กรรมการสถานศึกษาและ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในสร้าง นิสัยรักการอ่านของนักเรียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
7	ครูและบุคลากรภายใน สถานศึกษามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมเพื่อแก้ ปัญหาการ อ่านนักเรียน	4.54	0.63	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
8	มีการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยี	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
9	มีการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วน ในการพัฒนา สภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการ เรียนรู้	4.55	0.61	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
10	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา มีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาตามศักยภาพ ของโรงเรียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
11	ประสานงานและขอความ ร่วมมือผู้ปกครองนักเรียน อย่างสม่ำเสมอในการช่วย เหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่าน การเขียน	4.57	0.63	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
	รวมด้านการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้อง	4.56	0.62	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 6 ระดับคุณภาพการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยใช้รูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.57$, S.D.= 0.60) ประสานงานและขอความร่วมมือผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการช่วยเหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 4.77$, S.D.= 0.60) ครูและบุคลากรภายใน สถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อ

แก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) สร้างความร่วมมือกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อบริณาการการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.61) การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนภายใน สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ สื่อ และสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ นักเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการพัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามศักยภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ส่วนระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) และทุกข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ครูและบุคลากรภายในสถาน ศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) นักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ สื่อและสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามศักยภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) และประสานงานและขอความร่วมมือผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการช่วย เหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) รองลงมาเป็น สร้างความร่วมมือกับครูและบุคลากรภายในสถาน ศึกษาเพื่อบริณาการการอ่านการเขียนในทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาค

ส่วน ในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.63$) และมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการพัฒนา สภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.63$)

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่กรรมการศึกษา ครูผู้ปกครองได้มีโอกาสร่วมดำเนินการพัฒนาตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการ ประชุมสร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับ ชั้น เป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูล และแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผนจัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุณิรัตน์ ยั่งยืน (2556) ที่ได้ทำการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยในการประชุมได้ใช้เทคนิคกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) และพบว่า ช่วยให้ทำให้ชุมชนสามารถวางรูปแบบการจัดการ และวิธีการดำเนินงานของชุมชนได้เพราะด้วยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจึงทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนเพื่อการยกระดับคุณภาพการอ่านออกเขียนได้

ส่วนระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการนำเทคนิคกระบวนการ AIC มาใช้ ซึ่งการเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความรัก ความเมตตา ตัว “A” (Appreciation) นั่นคือ ธรรมะอย่างสูง ได้แก่ ความรักและความเมตตาคน อื่น ต้องรับฟัง อดทน และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งตรงกับหลักของพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น “A” ทำให้เกิดพลังความดีเข้ามาอาจเรียกว่า “การพัฒนาทางจิตวิญญาณ” (Spiritual Development) พอคนที่เข้ามาทำกิจกรรมมีความรักความเมตตาต่อกันแล้ว ก็จะ เกิดการเรียนรู้ ร่วมกันจากการท างานด้วยกันที่เรียกว่า “Interactive Learning Through Action” จึงทำให้การพัฒนาประสบความสำเร็จเพราะทำให้เกิด “การเรียนรู้” ที่แท้จริง เพราะฉะนั้น “การพัฒนา” ต้องการ “เรียนรู้” อย่างมากของทุกฝ่าย นั่นคือ ต้องมี “I” (Influence) ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดพลัง และต้องมี “C” (Control) ซึ่งได้แก่ “การจัดการ” (Management) และ

“แผนปฏิบัติการ” (Action Plan) ที่กำหนดว่าใคร จะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด มีค่าใช้จ่ายเท่าไร จะได้เงินจากไหน ถ้าไม่พอจะทำอย่างไร เป็นต้น ดังนั้นผลสำเร็จที่เกิดจากการทำงานร่วมของทุกฝ่ายจึงสร้างความพอใจให้กับทุกด้วยเช่นกัน

การที่กรรมการศึกษาคูผู้ปกครองได้มีโอกาสร่วมดำเนินการพัฒนาตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการ ประชุมสร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูลและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผน จัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับผลการศึกษาของเสาวภาคย์ ปฐมพฤษชัย (2558) และธมกร ดุลยปกรณ์ชัย (2556) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่แตกต่างกัน การให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันจะช่วยลดช่องว่างและความแตกต่างกลายเป็นพลังความร่วมมือในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งผลจากการติดตามการอ่านของสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558) ซึ่งได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การประกาศนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” โดยให้ผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการดำเนินการร่วมกัน การปรับระบบบริหารจัดการโดยให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบและแก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร่วมกัน สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า “ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจทำให้นักบุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งการมีผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ”

ตารางที่ 4 - 7 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้
ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1	แผนงาน / โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน	4.55	0.64	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรมเล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง การจัดนิทรรศการ	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
3	การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้ นอกสถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
4	การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การสร้างสรรค์ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน	4.54	0.65	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น ค่ายรักการอ่าน ยอดนักอ่าน	4.54	0.64	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความเหมาะสม สมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.54	0.6	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 4 – 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
7	แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน	4.55	0.64	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน โดยครูบรรณารักษ์ หรือคณะกรรมการห้องเรียน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
9	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิดวิเคราะห์ รวบรวมความรู้และจัดทำรายงาน/สมุดเล่มเล็ก จากการใช้ห้องสมุด	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด
	รวมด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 7 ระดับคุณภาพการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะ สนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิดวิเคราะห์ รวบรวมความรู้ และจัดทำ รายงาน/สมุดเล่มเล็ก จากการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) แผนงาน/โครงการการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรมเล่านิทาน เล่าเรื่องจาก หนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง การจัดนิทรรศการ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน โดยครูบรรณารักษ์ หรือคณะกรรมการ ห้องเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การจัดกิจกรรมที่ พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น

ค่ายรักการอ่าน ยอดนักอ่าน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัย รักการอ่านให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.64) การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การสร้างสรรค์ ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.65)

ส่วนระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า แผนงาน / โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรมเล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง การจัดนิทรรศการ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะ สนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การสร้างสรรค์ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) การจัดกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น ค่ายรักการอ่าน ยอดนักอ่าน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความเหมาะสม สมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน โดยครูบรรณารักษ์ หรือคณะกรรมการห้องเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) และ นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิดวิเคราะห์ รวบรวมความรู้และจัดทำรายงาน/สมุดเล่มเล็ก จากการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64)

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด เพราะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับน้ำผึ้ง หอมจันทร์ (2553) ได้ให้น่าเสนอถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ต้องการไว้ว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องมีความหลากหลาย เช่น กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ กิจกรรมปริศนาอักษรไขว้ กิจกรรมเล่านิทานที่ฉันทชอบ กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก และควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่ก่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวาง และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียนและการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ

ให้แก่นักเรียนและจัดทำแผนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน การเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียนและการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอให้แก่นักเรียนและจัดทำแผนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน เช่นเดียวกับผลการดำเนินการตามโครงการของสำนักงานโครงการส่งเสริมการอ่าน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2552) ที่ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านของประชาชนไทย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้การอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอ่าน รวมไปถึงการพัฒนาครูและบรรณารักษ์ ให้เป็นนักส่งเสริมการอ่านการสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน เช่นเดียวกับการดำเนินการ สอดคล้องกับ สำนักงานโครงการส่งเสริมการอ่าน, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2552) ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านของประชาชนไทย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้การอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอ่าน รวมไปถึงการพัฒนาครูและบรรณารักษ์ ให้เป็นนักส่งเสริมการอ่านการสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย โดยใช้รูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านที่หลากหลาย มีการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน มีแผนการใช้ห้องสมุด และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิลุบล ชุมแหวววาปี (2551) ที่ได้ศึกษาและพัฒนากิจการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องมีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้อ่านหนังสือมากขึ้น รวมทั้งเห็นความสำคัญของการอ่าน มีความพยายามที่จะพัฒนาการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการอ่าน

ตารางที่ 4 - 8 ระดับคุณภาพและความพึงพอใจการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model
สรุปรวมทั้ง 4 ด้าน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.52	0.62	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.54	0.64	มากที่สุด	4.56	0.62	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	4.56	0.62	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 4 – 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.55	0.63	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
รวมทั้ง 4 ด้าน	4.54	0.63	มากที่สุด	4.55	0.64	มากที่สุด

ตารางที่ 4 - 8 การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.63) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ด้านจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.64) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62)

ส่วนความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปรวมทั้ง 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.64) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.62) ด้านการบริหารจัดการ, ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63) และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.63)

สรุปผล

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model โดยสรุปรวมทั้ง 4 ด้าน มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด และมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบ PATANA Model เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กันที่เกิดจากการที่ทุกคน ทุกฝ่าย ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหาแนวทางการพัฒนาที่ร่วมกันด้วยกระบวนการที่สร้างความประทับใจ สนใจที่จะให้ข้อคิดข้อเสนอแนะแนวทางที่จะร่วมคิดร่วมพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ความพึงพอใจที่จะเกิดตั้งแต่การให้ความสำคัญของผู้เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายที่จะเกิดพลังความรู้ความคิดภูมิปัญญาที่นำไปสู่การพัฒนา

ทั้งนี้ผู้บริหารจะเป็นบุคคลสำคัญในการจะพัฒนาให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนในการอ่านและเขียนซึ่งเป็นหน้าที่หลักและกิจกรรมหลักของการบริหารงานในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คืองานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไปการบริหารโดยใช้รูปแบบ PATANA Model จะทำให้การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน มีคุณภาพและประสิทธิภาพประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูลและแนวทางแก้ไข ปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดประชุมโดยใช้กระบวนการ A = AIC (Appreciation Influence Control) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อสรุปปัญหา วางรูปแบบการจัดการวิธีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย แผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็น รายบุคคล 3) การพัฒนาครู เพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และหรือทัศนคติของครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาร่างตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น 4) การจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้มาใช้ในการปฏิบัติการสอน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำสื่อเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ วัตถุประสงค์ที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียนจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน 5) การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ (National Education Test Analyzing) สำนักทดสอบทาง

การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำผลการดำเนินงานมาดำเนินการ 6) การปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น (Action Research Enhancing)

จากการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ยังส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีผลการอ่านระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 905 คน คิดเป็นร้อยละ 33.27 (จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 1,815 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 2,720 คน) และมีผลการอ่านไม่ออกลด คิดเป็นร้อยละ 42.98 (จากการทดสอบการสอบครั้งที่ 1 จำนวน 342 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 147 คน) และมีผลการเขียนระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 97 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 (จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 2,369 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 2,466 คน) และมีผลการเขียนไม่ได้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 66.67 (จากการทดสอบการสอบครั้งที่ 1 จำนวน 228 คนและการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 114 คน)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA Model สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

สรุปผล

การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาระงานประจำของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาไทย

2. การศึกษาแนวคิดหลักการพัฒนางานตามภารกิจหลักสู่การวิจัย (Routine to Research: R to R หรือ R2R) มาใช้เพื่อพัฒนารูปแบบ PATANA Model ประกอบด้วยหลักการด้านการบริหารจัดการ 2 องค์ประกอบ และกระบวนการพัฒนางานประจำ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 1) P = Participative Management และหลักการพัฒนา 2) A = AIC : Appreciation Influence Control

ด้านกระบวนการพัฒนางานประจำ 4 ขั้นตอน คือ 1) T = Training การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูผู้สอน 2) A = Active Learning Promoting การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3) N = National Education Test Analyzing การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และ 4) A = Action Research Enhancing การเสริมสร้างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบ PATANA Model การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ PATANA Model ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน พบว่า รูปแบบ PATANA Model อยู่ในระดับดี มีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการพัฒนารูปแบบ และการนำแบบประเมินการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยด้วยรูปแบบ PATANA และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และการประเมินที่ถูกต้องและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of Item Objectives Congruence) ค่าเฉลี่ยร้อยละของ

คะแนนระหว่างการใช้รูปแบบ PATANA Model มีค่าร้อยละ 80.47 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.26 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบ PATANA Model มีประสิทธิภาพ 80.47/80.26 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 309 คน ได้ประเมินคุณภาพและความพึงพอใจประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model อยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 1) P = Participative Management และหลักการพัฒนา 2) A = AIC: Appreciation Influence Control มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.62) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.64)

2. ด้านกระบวนการพัฒนางานประจำ 4 ขั้นตอน คือ 1) T = Training การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอน 2) A = Active Learning Promoting การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3) N = National Education Test Analyzing การวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และ 4) A = Action Research Enhancing การเสริมสร้างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.64) และมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.66)

ผลจากการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีประเด็นสำคัญและนำมาสรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

การศึกษการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วม (P = Participative Management) การมีส่วนร่วม (Participation) ที่เห็นพ้องกันในเรื่องของความต้อการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โครงการที่ให้ความสำคัญ ความคิดเห็นของทุกฝ่าย ด้วยกระบวนการของการจัดประชุมโดยใช้กระบวนการ A = AIC (Appreciation Influence Control) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปปัญหาจากรูปแบบการจัดการวิธีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน ของผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง การวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผน จัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยเช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย แผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน การบูรณา

การทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น สอดคล้องกับ วีรยุทธ แสงสิริวัฒน์ (2550) ที่ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนโดยภาพรวมได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านการไว้วางใจกัน ด้านความอิสระการรับผิดชอบในงานและการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผลผลิตที่ออกมาเกี่ยวข้องกับทุกคนทุกฝ่ายในองค์กรย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันจะเห็นว่าจากผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารจัดการความพึงพอใจระดับมากที่สุด จากการดำเนินการของ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและ แนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง ผู้บริหารมีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านการเขียนของนักเรียน ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทย โดยการเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่านภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้กับครูผู้สอน (ทองดี ดวงรัตน์, 2554)

ด้านความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการบริหารจัดการ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลายด้านและเป็นปัจจัยเอื้อและทุกองค์ประกอบล้วนเป็นแนวคิดทฤษฎีที่มีหลักการสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติไปในที่ดีขึ้นและส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ประกอบกับการพัฒนาครูผู้สอนที่เรียกว่า Training เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอนเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ

พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น

นอกจากนี้ในการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ที่ประกอบด้วยการมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active learning) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบฝังรู้ ซึ่งผู้เรียน ได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนด ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training มาใช้ในการปฏิบัติการสอนเช่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำสื่อเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอนบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ วัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียน จัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน จาก การดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจสอดคล้องกับ เกวลี ผึ้งดี และพิมพ์รดา คลองยุติ (2556) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชา สถิติคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการสอน ด้านผู้สอนและการวัดผลการเรียนการสอน และด้านสนับสนุนการเรียนการสอน เช่นเดียวกับ กัญญา โคตรวงษ์ (2557) ที่ได้ศึกษา สภาพการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรมีการจัดการเตรียมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายรวมถึงการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการอ่านซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ที่ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยพบว่า ครูผู้สอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึง และเพียงพอด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนา นักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย การบริการจัดการแบบมีส่วนร่วมและการฝึกอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจึงส่งผลให้การประเมินระดับคุณภาพและความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินวางแผนพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model มีกระบวนการพัฒนาครูผู้สอนที่เรียกว่า Training เป็นกระบวนการ ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อหาทางให้มีการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอนเพื่อที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ในกระบวนการยังได้เน้นให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active learning) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ ซึ่งมีผู้เรียนรู้จริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training มาใช้ในการปฏิบัติการสอนเช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆในการส่งเสริมการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียน จัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน จากการดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบญจพร สว่างศรี (2559) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้อื่นๆของนักศึกษาที่ได้รับการสอนคณิตศาสตร์แบบเชิงรุกภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เชิงรุกเท่ากับ 80.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาร้อยละ 80 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยให้ นักเรียนได้ฝึก

ทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและฝึกคิด โดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้เชิงลึกจึงช่วยยกระดับคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ด้านระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.66) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนภาษาไทย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้รับความรู้ปฏิบัติหรือที่ตามรูปแบบเรียกว่า การ Training ซึ่งช่วยให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) และตระหนักถึงความจำเป็นต่อการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และ/หรือทัศนคติของครูผู้สอน เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น รวมทั้งมีความรู้ทักษะ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้เชิงลึก ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงสามารถนำความรู้ทักษะที่ได้รับจากการ Training ในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้ในการปฏิบัติการสอนซึ่งผลจากการดำเนินการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ สิริพร ปาณวงษ์ (2557) ได้สรุปถึง การเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) ไว้ว่า นักเรียนส่วนมากมีความพึงพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้เชิงลึก มากกว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ (Passive Learning) และผลการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงลึก พบว่ามีผลต่อการฝึกทักษะและพัฒนาความสามารถในการคิดและการเขียน วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนจึงมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง การนำแนวคิดการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบ PATANA Model จึงช่วยยกระดับคุณภาพการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียน และจากผลการศึกษาของ รังสีจันทน์ สุวรรณสทธิสาร (2557) ที่พบว่า การสอน เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล และสื่อการสอน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ที่ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่พบว่า ครูผู้สอนได้สร้างโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและฝึกคิดโดยปฏิบัติจริงอย่างทั่วถึงและเพียงพอด้วยวิธีเรียน เทคนิควิธีสอน และสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

3. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีระดับคุณภาพพระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่กรรมการศึกษา ครูผู้ปกครองได้มีโอกาสร่วมดำเนินการพัฒนาตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการ ประชุมสร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับ ชั้น เป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูล และแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผนจัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับ สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การประกาศนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” ให้ผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมดำเนินการดำเนินการ การปรับระบบบริหารจัดการโดยให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบและแก้ปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร่วมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุณิรัตน์ ยั่งยืนและคณะ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยในการประชุมได้ใช้เทคนิคกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control) และพบว่า ช่วยให้ทำให้ชุมชนสามารถวางรูปแบบการจัดการและวิธีการดำเนินงานของชุมชนได้เพราะด้วยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจึงทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนเพื่อการยกระดับคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

ส่วนระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย โดยใช้รูปแบบ PATANA Model ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการนำเทคนิคกระบวนการ AIC มาใช้ ซึ่งการเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน ด้วยความรัก ความเมตตา ตัว “A” (Appreciation) นั่นคือ ธรรมะอย่างสูง ได้แก่ ความรัก และความเมตตาคนอื่น ต้องรับฟัง อดทน และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งตรงกับหลักของพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น “A” ทำให้เกิดพลังความดีเข้ามาอาจเรียกว่า “การพัฒนาทางจิตวิญญาณ” (Spiritual Development) พอคนที่เข้ามาทำกิจกรรมมีความรักความเมตตาต่อกันแล้วก็จะเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จากการทำงานด้วยกันที่เรียกว่า “Interactive Learning Through Action” จึงทำให้การพัฒนาประสบความสำเร็จเพราะทำให้เกิด “การเรียนรู้” ที่แท้จริง เพราะฉะนั้น “การพัฒนา” ต้องการ “เรียนรู้” อย่างมากของทุกฝ่าย นั่นคือต้องมี “I” (Influence) ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดพลัง และต้องมี “C” (Control) ซึ่งได้แก่ “การจัดการ” (Management) และ “แผนปฏิบัติการ” (Action Plan)

ที่กำหนดว่าใคร จะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด มีค่าใช้จ่ายเท่าไร จะได้เงินจากไหน ถ้าไม่พอจะทำอย่างไร เป็นต้น ดังนั้นผลสำเร็จที่เกิดจากการทำงานร่วมของทุกฝ่ายจึงสร้างความพอใจให้กับทุกด้วยเช่นกัน

การที่กรรมการศึกษาคูผู้ปกครองได้มีโอกาสร่วมดำเนินการพัฒนาตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการ ประชุมสร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูลและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) กำหนดเป้าหมาย วางแผน จัดทำแผน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับผลการศึกษาของเสาวภาคย์ ปฐมพุกษ์วงศ์ (2558) และธมกร ดุลยปกรณ์ชัย (2556) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่าง กันมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่แตกต่างกัน การให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันจะช่วยลดช่องว่างและความแตกต่างกลายเป็นพลังความร่วมมือในการแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งผลจากการติดตามการอ่านของสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ซึ่งได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า การประกาศนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” โดยให้ผู้ปกครอง รับผิดชอบและมีส่วนร่วมดำเนินการดำเนินการร่วมกัน การปรับระบบบริหารจัดการโดยให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบและแก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ร่วมกัน สอดคล้องกับปริยาพร วงศ์อนันต์โรจน์ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า “ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึก รวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งการมีผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ”

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด เพราะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับน้ำผึ้ง หอมจันทร์ (2553) ได้ให้น่าเสนอถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ต้องการไว้ว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องมีความหลากหลาย เช่น กิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ กิจกรรมปริศนาอักษรไขว้ กิจกรรมเล่านิทานที่ฉันทชอบ กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก และควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่ก่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวาง และสามารถนำความรู้

ไปปรับใช้ในชีวิตจริงและสำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2557) ได้ติดตามการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนได้จัดให้มีการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน การเขียนและการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอให้นักเรียนและจัดทำแผนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน เช่นเดียวกับผลการดำเนินการตามโครงการของสำนักงานโครงการส่งเสริมการอ่าน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2552) ที่ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านของประชาชนไทย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้การอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอ่าน รวมไปถึงการพัฒนาครูและบรรณารักษ์ ให้เป็นนักส่งเสริมการอ่านการสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน เช่นเดียวกับการดำเนินการ สอดคล้องกับสำนักงานโครงการส่งเสริมการอ่าน, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2552) ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมการอ่านของประชาชนไทย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้การอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอ่าน รวมไปถึงการพัฒนาครูและบรรณารักษ์ ให้เป็นนักส่งเสริมการอ่านการสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านที่หลากหลาย มีการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน มีแผนการใช้ห้องสมุด และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิลกุล ชุมแหวววาปี (2551) ที่ได้ศึกษาและพัฒนากิจการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องมีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนได้อ่านหนังสือมากขึ้น รวมทั้งเห็นความสำคัญของการอ่าน มีความพยายามที่จะพัฒนาการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการอ่าน

5. สรุปพร้อมทั้ง 4 ด้าน

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model โดยสรุปพร้อมทั้ง 4 ด้าน มีระดับคุณภาพระดับมากที่สุด และมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กันที่เกิดจากการที่ทุกคน ทุกฝ่าย ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา

แนวทางการพัฒนาที่ร่วมกันด้วยกระบวนการที่สร้างความประทับใจ สนใจที่จะให้ข้อคิดข้อเสนอแนะ แนวทางที่จะร่วมคิดร่วมพัฒนาไปพร้อมๆกัน ความพึงพอใจที่จะเกิดตั้งแต่การให้ความสำคัญของผู้เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายที่จะเกิดพลังความรู้ความคิดภูมิปัญญาที่นำไปสู่การพัฒนา

ทั้งนี้บริหารจะเป็นบุคคลสำคัญในการจะพัฒนาให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนในการอ่าน และเขียนซึ่งเป็นหน้าที่หลักและกิจกรรมหลักของการบริหารงานในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คืองานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไปการบริหารโดยใช้รูปแบบ PATANA จะทำให้การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน มีคุณภาพและประสิทธิภาพประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สร้างความเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้นเป็นรายบุคคล โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมเสนอข้อมูลและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น
- 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดประชุมโดยใช้กระบวนการ A = AIC (Appreciation Influence Control) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปปัญหา วางรูปแบบการจัดการวิธีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การวางแผนร่วมกัน การดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อ่านภาษาไทย แผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน การบูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนเป็น รายบุคคล
- 3) การพัฒนาครู เพื่อหาทางให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ / หรือทัศนคติของครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องที่จะให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายของโรงเรียนการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมครูด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างสื่อและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนภาษาไทย การผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น
- 4) การจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้มาใช้ในการปฏิบัติการสอน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำสื่อเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน

การส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระ วัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านและเขียน จัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านและการเขียน

5) การรับการประเมินผลระดับชาติ National Education Test สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำผลการดำเนินงานมาดำเนินการ 6) การปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

Action Research Enhancing

จากการศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีผลการอ่านระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 905 คน คิดเป็นร้อยละ 33.27

ทั้งนี้ จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 4,467 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 4,444 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 4,350 คน ผลการทดสอบการอ่านไม่ออกลดลง คิดเป็นร้อยละ 42.98 จำแนกเป็นผลจากการทดสอบการสอบครั้งที่ 1 จำนวน 342 คน การทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 226 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 114 คน และมีผลการทดสอบการเขียนระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 97 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 2,369 คน จากการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 2,416 และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 2,466 คน ผลการทดสอบการเขียนไม่ได้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 66.67

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

1.1 จากการศึกษา ด้าน การบริหารจัดการ ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนา ประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการให้การนิเทศภายใน และสนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารและครูวิชาการควรนำผลการศึกษามาปรับปรุงพัฒนาย้อนกลับเพื่อดำเนินการพัฒนาการนิเทศภายในและสนับสนุนช่วยเหลือต่อไป

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model พบว่า น้อยที่สุดการจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านการเขียน ดังนั้นครูผู้สอนควรได้ศึกษาและจัดทำเอกสารการประเมินเพื่อนำกลับไปพัฒนาการอ่านให้มากขึ้น

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย PATANA Model พบว่ามีข้อสังเกตนำมาพัฒนาเพิ่มเติมได้แก่ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามศักยภาพของโรงเรียน โดยโรงเรียนมีส่วนที่จะสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมให้มาทำการสนเช่นครูผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ระดับคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model พบว่ามีข้อสังเกตที่ควรนำมาพัฒนาเพิ่มเติมได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้บริหารครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ควรที่จะศึกษาความต้องการของนักเรียนที่มีความสนใจในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อจัดให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ โดยคำนึงถึงนโยบาย ทฤษฎี สภาพแวดล้อม และบริบทของแต่ละสำนักงานและสถานศึกษา โดยการจัดทำโครงการประชุม สัมมนา ชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ได้เข้าใจรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โดยใช้รูปแบบ PATANA Model เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียนของนักเรียนในความรับผิดชอบของแต่ละสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model กับโรงเรียนประถมศึกษาอื่นที่มีบริบทและสภาพแวดล้อมที่ต่างกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต1

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model กับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดอื่นในจังหวัดปทุมธานี

2.3 การนำรูปแบบ PATANA Model ในการพัฒนาคุณภาพงานหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ และศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบ PATANA Model ไปใช้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับประถมศึกษา
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทยพับลิกเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2552.
- กรมวิชาการ. การติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.
กรุงเทพฯ : ศุภสภา ลาดพร้าว, 2544.
- ชาโรณี เดชจินดา. ทฤษฎีการแสวงหาความพึงพอใจไว้ว่าบุคคลพอใจจะกระทำสิ่งใด ๆ ที่มีความสุข
และจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์หรือความยากลำบาก.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- ดวงใจ ไทยอุบล. ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ฐาปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
ม. 5 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2548.
- ธเนศ เวศร์ภาดา และคณะ. “ภาษาไทย” วรรณสารภาษา ชั้นมัธยมศึกษา. ปีที่ 4 เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- ทีศนา เขมมณี. ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร,
2544.
- พงษ์พิสุทธ์ จงอุดมสุข. R2R ในการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากงานประจำสู่งานวิจัย
(Routine to Research) R2R : เสริมพลัง สร้างสรรค์ และพัฒนา. นนทบุรี :
บริษัท สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2551.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.
- มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. รวมบทความด้านภาษา วรรณคดีและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2556.

- วรรณิ์ แกมเกต. วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- วรรณิ์ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิสิทธ์พัฒนา, 2539.
- สิริพร ปาณางษ์. Active Learning : เทคนิคการสอนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2557.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. วิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 39. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2547.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. พัฒนาทักษะภาษา. เล่ม 3 , กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2547.
- สมปต์ ตัญตรัยรัตน์. เรียนรู้ภาษาไทย โดยเน้นกระบวนการคิด สอนให้คิด คิดแล้วเขียน เขียนจากความคิด. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร : พรึกหวานกราฟฟิค, 2542.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.” กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “รายงานผลการดำเนินงานการกำกับติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และนักเรียนชั้น ป.1 เมื่อจบชั้น ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้และมีมาตรการการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม ปีงบประมาณ 2558”. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการดำเนินงาน อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2558.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

- กัญญา โคตรวงศ์. “สภาพการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตสตึกและพุทไธสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2557.

- กัญวิญญู ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร. “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย”. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.
- เกวลี ผังดี และ พิมพธิดา คลองยุติ. “ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรของ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556.
- จิตติมา อัครธิตพิงศ์. “ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาภาคปกติ”. ระดับปริญญาตรี ปี 4, สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2552.
- ธมกร ดุลยปกรณ์ชัย . “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สตรีชัยภูมิ 2 จังหวัดชัยภูมิ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- ทองดี ดวงรัตน์. “การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียน ปรีดีรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริการการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.
- นิลุบล ชุมแหวววาปี. “การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดคูอุดมวิทย์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี”. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- นงเยาว์ ทัพขวา. “สภาพการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552.
- น้ำผึ้ง หอมจันทร์. “การวิจัยและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียน ในระดับประถมศึกษา”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและ ประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2553.
- เบญจพร สว่างศรี. “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เชิงรุกเพื่อส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นปริญญาตรี”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2559
- รังสีจันทร์ สุวรรณสทิศกร. “การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน รายวิชา LSC 305 การจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2557.

วีรยุทธ แสงสิริวัฒน์. “การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

สุนีรัตน์ ยั่งยืน และคณะ. “การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการจัดการธนาคารขยะ ของชุมชนบ้าน หัวหนอง ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม”. คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6. “รายงานการติดตามการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านออกเขียนได้และ และอ่านคล่องเขียนคล่องของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 4”. (เอกสารกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค 6. 2558).

เสาวภาคย์ ปฐมพฤษ์วงษ์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานของโรงเรียนใน อำเภอลำสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558.

เสาวลักษณ์ ตรองจิต. “การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6. “รายงานผลการตรวจราชการและติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีปกติ งวดที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. เขตตรวจราชการที่ 4 และ 5”. (เอกสารอัดสำเนา. 2557). หน้า 15

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กิตติยา วงษ์จันทร์, “รูปแบบการวิจัยเชิงนวัตกรรม”. รุ่นที่ 5 19-23 มิถุนายน 2560.

เข้าถึงได้จาก : <https://www.tci-thaijo.org>, 2562.

เฉลิมลาภ ทองอาจ. “ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ : แนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม”.

เข้าถึงได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/579593>, 2562.

นวรรตน์ พวงนาค. “การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน”. เข้าถึงได้จาก :

<https://www.kroobannok.com/35482>, 2562.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. “แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2559”.

เข้าถึงได้จาก : <http://www.pathum1.go.th/UserFiles/files/59%.pdf> , 2562.

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. “ส่งเสริมความรัก...การอ่าน”.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

<http://182.93.220.66/km/?name =esearch&file=readresearch&id=27>, 2562.

ภาษาต่างประเทศ

Books

Arends, R. Classroom instruction and management. New York: MagrawHill, 1997.

Carell, P. Facilitating ESL. Reading by teaching text structure. TESOL Quarterly, 1985.

Joyce,B., and Weil, M. Model of teaching. 8th ed, Boston: Allyn and Bacon, 2011.

Wolman, B.B. Dictionary of Behavioral Science. London: Litton Education, 1973.

Journals

Gbenedio U.B. “Two methods of teaching reading in Nigerian primary Classes”.

ELT Journal, 40:45-50, 1986.

Hinshaw, A.S. and Atwood, J.R. “A Patient Satisfaction Instrument Precision

by Replication”. Nursing Research, 31, 170-175, 1982.

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร. นารี คูหาเรืองรอง
Ph.D. Social Science, Magadh University
ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. ดร.ลัดดา อิมอกใจ
Ph.D. Social Science, Magadh University
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังข์อำวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. ดร.กาญจนา นิธิจันทร์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทาราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจ

PATANA Model

1. ดร.ไพศาล ปันแดน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1
2. ดร.พิเชษฐ วันทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
3. ดร. นารี คูหาเรื่องรอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
4. ดร.ลัดดา อิ่มอกใจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังข์อำวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
5. ดร.ธีรยุทธ์ ภูเขา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
6. ดร.กาญจนา จันทร์ดอกไม้	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

ผนวก ค
แบบประเมิน
การพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย
ด้วยรูปแบบ PATANA Model

คำชี้แจง ให้ประเมินคุณภาพการดำเนินงานในแต่ละรายการ โดยมีค่าน้ำหนัก ดังนี้

ค่าน้ำหนัก 1 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าน้ำหนัก 2 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าน้ำหนัก 3 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าน้ำหนัก 4 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าน้ำหนัก 5 หมายถึง ระดับคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการบริหารจัดการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	มีการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง					
2	มีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การเขียนของนักเรียน					
3	ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น					
4	ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทยโดยเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน					
5	โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย					
6	โรงเรียนมีแผนงาน / โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน					

ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
7	โรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนให้เป็นปัจจุบัน และทันต่อการใช้งาน					
8	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อนำความรู้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
9	ส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เทคนิค กระบวน การกลุ่มการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
10	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียน การสอนภาษาไทย					
11	สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงานแก้ ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู					
12	จัดหาสื่อ เทคโนโลยี สำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย					
13	โรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริม การเรียนการสอน					
14	โรงเรียนผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนครบทุกชั้น					
15	จัดมุมหนังสือในห้องเรียนและห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ของผู้เรียน					
16	ผู้บริหารและครูวิชาการให้การนิเทศภายใน และสนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน					

ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	ครูผู้สอนมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่านการเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
2	ครูผู้สอนให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวันกับการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียน					
3	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน					
4	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านการเขียน					
6	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
7	การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
8	ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
9	ครูผู้สอนนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้					
10	การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านการเขียน					
11	การจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านการเขียน					

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	สร้างความร่วมมือกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อบูรณาการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2	มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
4	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
5	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของนักเรียน					
6	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ สื่อและสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
7	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน					
8	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้					
9	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการพัฒนา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
10	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามศักยภาพของโรงเรียน					
11	ประสานงานและขอความร่วมมือผู้ปกครองนักเรียน อย่างสม่ำเสมอในการช่วย เหลือนักเรียนเรื่อง การบ้าน การอ่าน การเขียน					

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	แผนงาน / โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเขียนของผู้เรียน					
2	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรมเล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือ ให้ฟัง การจัดนิทรรศการ					
3	การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะสนับสนุนให้นักเรียนมี นิสัยรักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้นอก สถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ					
4	การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การสร้างสรรค์ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน					
5	การจัดกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น ค่าย รักการอ่าน ยอดนักอ่าน					
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความ เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียน					
7	แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรใน โรงเรียน					
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียน ครู และ บุคลากรในโรงเรียน โดยครูบรรณารักษ์ หรือ คณะกรรมการห้องเรียน					
9	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิดวิเคราะห์ รวบรวมความรู้และจัดทำรายงาน/สมุดเล่มเล็ก จากการใช้ห้องสมุด					

แบบประเมิน

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model

คำชี้แจง ให้ประเมินระดับความพึงพอใจการดำเนินงานในแต่ละรายการ โดยมีค่าน้ำหนัก ดังนี้

- ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการบริหารจัดการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	มีการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง					
2	มีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียนไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การเขียนของนักเรียน					
3	ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น					
4	ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทยโดยเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน					
5	โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย					
6	โรงเรียนมีแผนงาน / โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน					

ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
7	โรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนให้เป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน					
8	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้มาพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
9	ส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอน ที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เทคนิคกระบวนการกลุ่มการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
10	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนภาษาไทย					
11	สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงาน แก้ ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู					
12	จัดหาสื่อ เทคโนโลยี สำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย					
13	โรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริม การเรียนการสอน					
14	โรงเรียนผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนครบทุกชั้น					
15	จัดมุมหนังสือในห้องเรียนและห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ของผู้เรียน					
16	ผู้บริหารและครูวิชาการให้การนิเทศภายใน และ สนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน					

ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ครูผู้สอนมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่านการเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
2	ครูผู้สอนให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวันกับการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียน					
3	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน					
4	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านการเขียน					
6	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
7	การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
8	ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
9	ครูผู้สอนนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนรู้					
10	การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านการเขียน					
11	การจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่านการเขียน					

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	สร้างความร่วมมือกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อบูรณาการการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2	มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
4	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
5	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของนักเรียน					
6	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ สื่อและสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน					
7	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน					
8	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้					
9	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการพัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
10	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามศักยภาพของโรงเรียน					
11	ประสานงานและขอความร่วมมือผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการช่วยเหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่าน การเขียน					

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แผนงาน / โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเขียนของผู้เรียน					
2	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรม เล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง การ จัดนิทรรศการ					
3	การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัย รักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ					
4	การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การ สร้างสรรค์ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน					
5	การจัดกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น ค่ายรัก การอ่าน ยอดนักอ่าน					
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
7	แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรใน โรงเรียน					
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียน ครู และ บุคลากรในโรงเรียน โดยครูบรรณารักษ์ หรือ คณะกรรมการห้องเรียน					
9	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิดวิเคราะห์ รวบรวมความรู้และจัดทำรายงาน/สมุดเล่มเล็กจากการ ใช้ห้องสมุด					

ผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมิน
ประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ
PATANA Model

ด้านการบริหารจัดการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		คนที่ 1	คนที่2	คนที่3	
1	มีการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง	+1	+1	+1	ใช้ได้
2	มีนโยบายให้บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียนไปใช้ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การเขียนของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารเน้นการสอนภาษาไทยโดยเพิ่มกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
5	โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีแผนงาน / โครงการเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนได้ของผู้เรียนสู่การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านการเขียนให้เป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		คนที่ 1	คนที่2	คนที่3	
8	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อนำความรู้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	ใช้ได้
9	ส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอน ที่หลากหลายในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เทคนิคกระบวนการ การกลุ่มการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	ใช้ได้
10	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรในการนำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	ใช้ได้
11	สร้างขวัญกำลังใจแก่ครู โดยการนำผลการดำเนินงานแก้ ปัญหาการอ่านออกเขียนได้มาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของครู	+1	+1	+1	ใช้ได้
12	จัดหาสื่อ เทคโนโลยี สำหรับครูผู้สอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย	+1	+1	+1	ใช้ได้
13	โรงเรียนจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริม การเรียนการสอน	+1	+1	+1	ใช้ได้
14	โรงเรียนผลิตเอกสารเสริมการเรียนการสอน ภาษา ไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนครบทุกชั้น	+1	+1	+1	ใช้ได้
15	จัดมุมหนังสือในห้องเรียนและห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารและครูวิชาการให้การนิเทศภายใน และสนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1	ครูผู้สอนมีการคัดกรองและวิเคราะห์การอ่าน การเขียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	ใช้ได้
2	ครูผู้สอนให้เวลามากที่สุดในหนึ่งวันกับการเรียน การสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
3	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในการ จัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านการ เขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
4	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน	+1	+1	+1	ใช้ได้
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านการ เขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
6	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	ใช้ได้
7	การบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการ ส่งเสริมการอ่านการเขียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	ใช้ได้
8	ใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	ใช้ได้
9	ครูผู้สอนนำนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มาใช้จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	ใช้ได้
10	การวัดและประเมินผลที่สนับสนุนส่งเสริมการ อ่านการเขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
11	การจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลตาม สภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาการ อ่านการเขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1	สร้างความร่วมมือกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อบูรณาการการอ่านการเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	ใช้ได้
2	มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านการเขียนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	ใช้ได้
3	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
4	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน / โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
5	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
6	กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ สื่อและสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
7	ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
8	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
9	มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ในการพัฒนา สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	ใช้ได้
10	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามศักยภาพของโรงเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
11	ประสานงานและขอความร่วมมือผู้ปกครอง นักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการช่วยเหลือ นักเรียนเรื่องการบ้าน การอ่าน การเขียน	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1	แผนงาน / โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
2	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น กิจกรรมเล่านิทาน เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟัง การจัดนิทรรศการ	+1	+1	+1	ใช้ได้
3	การสร้างแรงจูงใจและชี้แนะสนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น การไปใช้แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา การจัดมุมหนังสือ	+1	+1	+1	ใช้ได้
4	การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปเผยแพร่ เช่น การสร้างสรรค์ผลงาน จัดทำวารสาร เขียนบทความ ประกวดแข่งขัน	+1	+1	+1	ใช้ได้
5	การจัดกิจกรรมที่พัฒนาคุณภาพการอ่าน เช่น ค่ายรักการอ่าน ยอดนักอ่าน	+1	+1	+1	ใช้ได้

ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีความเหมาะสม สมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
7	แผนการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน โดยครู บรรณารักษ์ หรือคณะกรรมการห้องเรียน	+1	+1	+1	ใช้ได้
9	นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนคิด วิเคราะห์ รวบรวมความรู้และจัดทำรายงาน/สมุดเล่มเล็ก จากการใช้ห้องสมุด	+1	+1	+1	ใช้ได้

ผนวก จ

ผลวิเคราะห์

การอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ด้วยรูปแบบ PATANA Model

อ่านออก

ปีการศึกษา/ครั้งที่	จำนวนนักเรียน	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุงเร่งด่วน	อ่านไม่ออก
ปีการศึกษา 2559/ครั้งที่ 1	4,467	1,815	491	501	521	383	414	342
ปีการศึกษา 2559/ครั้งที่ 2	4,444	2,426	588	455	397	173	146	259
ปีการศึกษา 2560/ครั้งที่ 3	4,350	2,720	446	358	393	171	115	147

จากผลการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ส่งผลให้มึนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีผลการอ่านระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 905 คน คิดเป็นร้อยละ 33.27 (จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 1,815 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 2,720 คน) และมีผลการอ่านไม่ออกลดลง คิดเป็นร้อยละ 42.98 (จากการทดสอบการสอบครั้งที่ 1 จำนวน 342 คนและการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 147 คน)

เขียนได้

ปีการศึกษา/ครั้งที่	จำนวนนักเรียน	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุงเร่งด่วน	เขียนไม่ได้
ปีการศึกษา 2559/ครั้งที่ 1	4,467	2,369	551	505	446	190	64	342
ปีการศึกษา 2559/ครั้งที่ 2	4,444	2,416	553	548	523	131	47	226
ปีการศึกษา 2560/ครั้งที่ 3	4,350	2,466	557	564	527	87	35	114

และจากผลการพัฒนาประสิทธิผลด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย ด้วยรูปแบบ PATANA Model ส่งผลให้มึนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีผลการเขียนระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้น 97 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 (จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 2,369 คน และการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 2,466 คน) และมีผลการเขียนไม่ได้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 66.67 (จากการทดสอบการสอบครั้งที่ 1 จำนวน 228 คนและการทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 114 คน)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายพัฒนะ งามสูงเนิน
ประวัติการศึกษา	
ปริญญาตรี	พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2532
ปริญญาตรี	นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี พ.ศ. 2547
ปริญญาโท	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2541
ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการพัฒนารองคํการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2557
ประสบการณ์การรับราชการ	
พ.ศ. 2539	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านรางจิก อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. 2542	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสรรคบุรีและอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. 2545	หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
พ.ศ. 2547	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2
พ.ศ. 2550	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดชัยนาท
พ.ศ. 2558	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
พ.ศ. 2560	ศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี
ผลงานทางวิชาการ	วิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 2
รางวัล	1. ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “ครูสุตติ” จากคุรุสภา 2. ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “หนึ่งแสนครูดี” จากคุรุสภา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และสถานที่ทำงาน	ศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี ตำบลบางเต็ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000